

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΘΕΚΑ

Πτυχιακή εργασία

**ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ 1990-2010**

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Α.Μ:2004057

ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Καλαμάτα 2014

Περιεχόμενα

<i>Κεφάλαιο 1^ο Εισαγωγικό σημείωμα</i>	2
1.1 Εισαγωγή	2
1.2 Σκοπός και στόχοι της μελέτης	2
1.3 Αντικείμενο της μελέτης	2
1.4 Σημαντικότητα του θέματος	3
1.5 Δομή του θέματος	3
<i>Κεφάλαιο 2^ο Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας</i>	4
2.1 Το παγκόσμιο εμπόριο και η θέση της Ελλάδος	4
2.2 Κλαδική διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών	5
2.2. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος Γερμανίας	8
2.3. Εμπορικό Ισοζύγιο καθαρές Εξαγωγές	17
<i>Κεφάλαιο 3^ο Αγροτικό εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας-Γερμανίας</i>	28
3.1 Παγκόσμια εικόνα του εμπορίου αγροτικών προϊόντων	28
3.2 Εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα	45
<i>Κεφάλαιο 4^ο Ισοζύγιο πληρωμών Ελλάδας-Γερμανίας</i>	47
4.1 Ανάλυση Ισοζυγίου	47
4.2 Ανάλυση Διάρθρωσης Ισοζυγίου	48
4.3 Προοπτικές εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ελλάδας-Γερμανίας	52
<i>Κεφάλαιο 5^ο Συμπεράσματα- Επίλογος</i>	53
<i>Βιβλιογραφία</i>	55

Κεφάλαιο 1^ο Εισαγωγικό σημείωμα

1.1 Εισαγωγή

Η συγκεκριμένη εργασία, θα εστιάσει σε ότι αφορά στην Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας. Ουσιαστικά θα αναλυθεί το τι είναι οι εμπορικές συναλλαγές , το τι είναι αγροτικό εμπορικό ισοζύγιο αλλά και παγκόσμια εικόνα του εμπορίου αγροτικών προϊόντων. Ειδική εστίαση θα γίνει στη διαχρονική εξέλιξη του εμπορίου μεταξύ Ελλάδος-Γερμανίας από τα τέλη του 1990 μέχρι και σήμερα.

1.2 Σκοπός και στόχοι της μελέτης

Ουσιαστικά, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να δει κάποιος την εξελικτική πορεία των εμπορικών συναλλαγών ανάμεσα στις δύο χώρες. Επιμέρους στόχοι είναι:

- Η αποτύπωση των διμερών εμπορικών σχέσεων
- Η καταγραφή κατηγοριών εξαγωγών
- Η εστίαση στους παράγοντες που επηρεάζουν το εμπόριο της Ελλάδας και της Γερμανίας
- Η καταγραφή της εξελικτικής πορείας ανάμεσα στα χρόνια
- Η ανάλυση της διάρθρωσης ισοζυγίου

1.3 Αντικείμενο της μελέτης

Η παρούσα μελέτη έχει ως αντικείμενο έρευνας το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων Ελλάδας-Γερμανίας 1990-2010. Στόχος είναι μέσα από αυτή τη διαδικασία είναι να αναγνωριστούν τα σημεία επαφής των δυο χωρών σε σχέση με τις εμπορικές τους σχέσεις στο τομέα των αγροτικών προϊόντων

1.4 Σημαντικότητα του θέματος

Το υπό εξέταση θέμα είναι σημαίνουσας αξίας λόγω της μελέτης σχετικά με τις προοπτικές στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ Ελλάδας και Γερμανία. Συγχρόνως τέτοιου είδους θέματα είναι σημαίνοντα δεδομένου ότι η Ελλάδα βιώνει μια βαθειά και συνεχής οικονομική κρίση η οποία την αναγκάζει να βρει διεξόδους οικονομικής ολοκλήρωσης και οικονομικής ανάπτυξης.

1.5 Δομή του θέματος

Η εργασία θα αποτελείται από τα ακόλουθα πέντε κεφάλαια: Στο πρώτο κεφάλαιο θα γίνει εισαγωγή στο θέμα. Στο δεύτερο θα μελετηθεί το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων Ελλάδας-Γερμανίας, στο τρίτο θα γίνει λόγος για το αγροτικό εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας-Γερμανίας. Στο τέταρτο κεφάλαιο θα γίνει αναφορά για το Ισοζύγιο πληρωμών Ελλάδας-Γερμανίας και τέλος το πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο θα κλείσει την εργασία με τα συμπεράσματα και τον επίλογο.

Κεφάλαιο 2^ο Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας

2.1 Το παγκόσμιο εμπόριο και η θέση της Ελλάδος

Στο παρόν κεφάλαιο θα γίνει η μελέτη του εξωτερικού εμπορίου της Ελλάδος σε επίπεδο παγκόσμιο μελετώντας κλάδους και χώρες προορισμού χωρίς να γίνεται αναφορά ανά νομό ή περιφέρεια, ουσιαστικά θα μελετηθεί η θέση της Ελλάδος στο παγκόσμιο εμπόριο.

Τη περίοδο 2008-2010 οι εξαγωγές παρουσίασαν μια συνεχή αύξηση σημειώνοντας μια μέση ετήσια αύξηση της τάξεως του 11,22%. Ποιο συγκεκριμένα είναι ενδεικτικό ότι οι εξαγωγές της Ελλάδος κατέγραψαν το 2011 ρεκόρ ανόδου δεκαετίας, μια και με βάση τον Πανελλήνιο Σύνδεσμό Εξαγωγών, η αξία των ελληνικών αγαθών που πουλήθηκαν σε χώρες του εξωτερικού, ξεπέρασε τα 22,45 δις ευρώ, όπως και το όριο του 10% του ΑΕΠ. Συγκεκριμένα η Ελλάδα, διανύοντας μια εκτενή περίοδο κρίσης, δείχνει σιγά, σιγά σημάδια ανάπτυξης σε όλα τα επίπεδα, η ανάπτυξη αυτή αιτιολογείται με βάση τη συνεχή πτώση που παρουσίασε επί πολλά χρόνια ειδικά τη περίοδο 2008-2009 μέχρι και τις αρχές του 2010.

Μέσα στο 2010 η αύξηση ήταν 36,8%, ενώ συγκεντρωτικά τη περίοδο 2009-2010 η εξαγωγική δράση της Ελλάδος αυξήθηκε κατά 52,9%. Τη βελτίωση του ισοζυγίου εξωτερικών συναλλαγών υποδεικνύουν και τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας για το 2011. Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι εισαγωγές χωρίς τα πετρελαιοειδή το 2010 εμφάνισαν μείωση κατά 13,2%, σε σχέση με το 2009, ενώ οι εξαγωγές για την ίδια περίοδο αυξήθηκαν κατά 9,4%. Συγκεκριμένα μεταξύ 2007-2010 η ισορροπία σε σχέση με τις εξαγωγές και εισαγωγές στο εμπόριο βελτιώθηκε από -\$52,595bn σε -\$29,121bn, αυτό αξιολογήθηκε ως μια θετική κατάσταση για την Ελληνική οικονομία.

2.2 Κλαδική διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών

Η λίστα των 100 πιο εξαγωγικών προϊόντων έχει «ανανεωθεί» με 15 κατηγορίες κυρίως από τους κλάδους των δομικών υλικών, των μηχανημάτων, των συσκευών, των λιπασμάτων, αλλά και των τροφίμων-ποτών (φράουλες, καπνιστά ψάρια, νερά), ενώ έχει αλλάξει και ο «χάρτης» των εξαγωγικών αγορών.

Από το χώρο της Ευρωζώνης η Ιταλία αναδεικνύεται για το 2011 ο κυριότερος πελάτης των ελληνικών προϊόντων, ξεπερνώντας για δεύτερη φορά μεταπολεμικά τη Γερμανία (η πρώτη φορά ήταν το 2008).

Η συνολική εμπορική αλληλεπίδραση της Ελλάδας εμφανίζεται σε 217 χώρες του κόσμου. Σε ότι αφορά τα 100 πιο εξαγωγίμα ελληνικά προϊόντα, με βάση την πενταψήφια ανάλυση, προκύπτει ότι ο κλάδος των τροφίμων και ποτών, με εξαγωγές που αποτιμώνται σε 2.587 εκατ. ευρώ, εκπροσωπεί το 11,52% του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών¹.

Η επίδοση αυτή επιτυγχάνεται με τη συμμετοχή 23 προϊόντων, εκ των οποίων τα καπνιστά ψάρια, οι φράουλες και τα εμφιαλωμένα νερά δεν εμφανίζονταν στην αντίστοιχη λίστα του 2010.

Ο κλάδος των προϊόντων καπνού, με εξαγωγές ύψους 345 εκατ. ευρώ, αντιστοιχεί στο 1,54% των συνολικών εξαγωγών, ενώ το 2010, με εξαγωγές 327 εκατ. ευρώ, αντιστοιχούσε σε ποσοστό 2%.

Τον κλάδο εκπροσωπούν τα καπνά χωρίς αφαίρεση μίσχων και τα τσιγάρα. Σημαντική είναι η μείωση τόσο της συνολικής αξίας όσο και του ποσοστού συμμετοχής στις συνολικές εξαγωγές των προϊόντων του κλάδου του βαμβακιού.

Συγκεκριμένα από τα 411 εκατ. ευρώ υποχώρησαν στα 279 εκατ. ευρώ, με αποτέλεσμα η συμμετοχή τους να μειωθεί από το 2,51% στο 1,24%. Τη «μερίδα του λέοντος» αποσπών τα προϊόντα πετρελαίου, με τη νέα προσθήκη της ασφάλτου, ξεπερνώντας το 28,7% της συνολικής αξίας των

¹ Υπουργείο Εξωτερικών.(2012) Εμπορικές σχέσεις Ελλάδος, Ανάκτηση στις 30-5-2014 από <http://www.agora.mfa.gr/frontoffice/portal.asp?cpage=NODE&cnode=57&cid=167>

εξαγωγών, με την επίδοση των 6.448 εκατ. ευρώ².

Στο ίδιο πλαίσιο, μεγάλη είναι και η αύξηση των προϊόντων ενέργειας και ειδικά του βουτανίου και της ηλεκτρικής ενέργειας, που από το 0,79% του συνόλου το 2010, απέσπασαν το 2011 το 1,19%, μετά την αύξηση των εξαγωγών τους από τα 128 εκατ. ευρώ στα 267 εκατ. ευρώ. Κάτω από το όριο του 1 δισ. ευρώ (918 εκατ. ευρώ), υποχώρησαν και οι εξαγωγές των φαρμακευτικών-καλλυντικών-απορρυπαντικών, με αποτέλεσμα το 2011 να αντιστοιχούν στο 4,09% του συνόλου των εξαγωγών (από 6,74% το 2010)³.

Με βάση τη Eurostat, οι ελληνικές εξαγωγές βρίσκονταν για το 2008 στην 20^η θέση κατάταξης των κοινοτικών χωρών (25 χώρες – μέλη) εξαγωγών προς όλο τον υπόλοιπο κόσμο κατέχοντας μερίδιο 0,5 %. Παρά την αύξηση τόσο της μέσης ετήσιας τάσης των εξαγωγών της τάξης του 12,6 %, η Ελλάδα παρέμενε τελευταία⁴.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η κατάταξη των ευρωπαϊκών χωρών με κριτήριο τη συμμετοχή των εξαγωγών στο ΑΕΠ. Βάση στοιχείων της Eurostat για το 2008, το Βέλγιο κατείχε τη πρώτη θέση με ποσοστό που ανερχόταν στο 93 % ακολουθούμενο από την Σλοβακία και τη Τσεχία με ποσοστά 75,6 % και 66,9 & αντίστοιχα.

Η Ελλάδα εμφανιζόταν στην προτελευταία θέση με τις εξαγωγές της να συμμετέχουν στο ΑΕΠ κατά 8,5 %. Αξίζει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι η χώρα παρουσίασε την Τρίτη μεγαλύτερη ετήσια αύξηση της τάξης του 11, 8 % μετά από την Ουγγαρία και τη Σλοβακία.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση των εξαγωγών της χώρας ανά χώρα για την περίοδο 2008-2009, το μεγαλύτερο μερίδιο συνεχίζει να κατευθύνεται στη Γερμανία (11,35%) παρουσιάζοντας ωστόσο μικρή διαφορά από τη δεύτερη χώρα προορισμού των ελληνικών εξαγωγών, την Ιταλία, η οποία κατάλαβε μερίδιο 11,27%⁵.

Και οι δύο χώρες παρουσίασαν τόσο μέση όσο και ετήσια αύξηση με

² Bryant, C.R., και Γκαργκάνας, Χ.Ν., και Ταβλάς Σ.Γ.(2012) *Οικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της Ελλάδος*, Τράπεζα της Ελλάδος

³ World Economic Forum, WEF, Competitiveness Index

⁴ Eurostat.(2010) *Ελληνικές εξαγωγές*, Ανάκτηση στις 30-5-2014 από <http://www.eurostat.gr>

⁵ ΣΕΒΕ.(2012) *Ελληνική αγορά-Εισαγωγές-Εξαγωγές*

την Ιταλία ωστόσο να παρουσιάζει μεγαλύτερη ετήσια αύξηση (26,17%) σε σχέση με την Γερμανία (7,17%). Σημαντική ήταν και η αύξηση των εξαγωγών στη Ρουμανία κατά 45,7 % και στη Βουλγαρία κατά 28,9 %.

Ακολουθούν, η Βουλγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κύπρος και η Τουρκία με μερίδια 6,37 %, 5,98 %, 5,93 % και 5,13 %, αντίστοιχα. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις προαναφερθείσες 6 χώρες κατευθύνεται το 45,5 % του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών. Στον πίνακα 1 παρουσιάζονται οι ελληνικές εξαγωγές στις 8 πρώτες χώρες, σε ευρώ. Στη Γερμανία το κυριότερο εξαγόμενο προϊόν ήταν τα φάρμακα (συμπεριλαμβάνονται και τα κτηνιατρικά) με μερίδιο 14,50 % επί του συνόλου των εξαγωγών, ενώ σημαντική άνοδο κατά 40,15 % σημείωσαν οι ελληνικές εξαγωγές του κλάδου των νωπών και κατεψυγμένων λαχανικών. Επίσης σημαντική άνοδο κατά 21,68 % παρουσίασαν και ο κλάδος των τυροκομικών (συμπεριλαμβανομένης και της φέτας)⁶.

Στην Ιταλία το κυριότερο εξαγόμενο προϊόν ήταν τα έλαια και τα φυτικά λίπη (συμπεριλαμβανομένου και του ελαιόλαδο), τα οποία παραμένουν στην πρώτη θέση των ελληνικών εξαγωγών στην αγορά με μερίδιο 15,80 %. Σημαντικά μερίδια καταλάμβαναν επίσης τα νωπά και κατεψυγμένα ψάρια, τα ενδύματα, τα φάρμακα (συμπεριλαμβάνονταν και τα κτηνιατρικά) και τα λοιπά πλαστικά σε πρωτογενή μορφή.

⁶ ΕΣΥΕ.(2010), *Ελληνικές Εξαγωγές*, ΕΣΥΕ

(συμπεριλαμβανομένης και της φέτας)⁸.

Στην Ιταλία το κυριότερο εξαγόμενο προϊόν ήταν τα έλαια και τα φυτικά λίπη (συμπεριλαμβανομένου και του ελαιόλαδο), τα οποία παραμένουν στην πρώτη θέση των ελληνικών εξαγωγών στην αγορά με μερίδιο 15,80 %. Σημαντικά μερίδια καταλάμβαναν επίσης τα νωπά και κατεψυγμένα ψάρια, τα ενδύματα, τα φάρμακα (συμπεριλαμβάνονταν και τα κτηνιατρικά) και τα λοιπά πλαστικά σε πρωτογενή μορφή⁹.

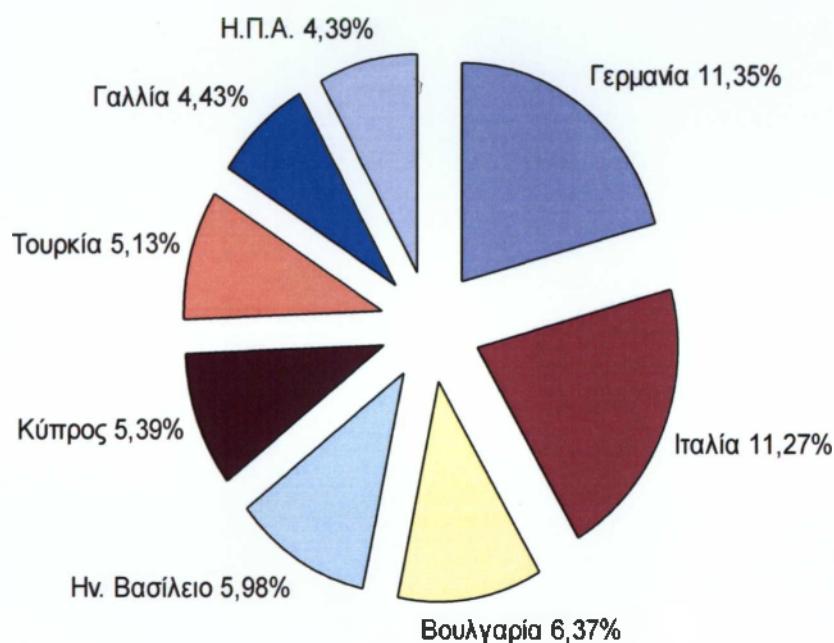
Πίνακας 2.1 Κυριότερες χώρες εξαγωγής ελληνικών προϊόντων και ελληνικές εξαγωγές ανά χώρα (σε ευρώ)

Χώρα	2009	2010
Γερμανία	1.626.056.289	1.619.679.920
Ιταλία	1.339.838.452	1.240.358.408
Βουλγαρία	731.881.308	779.589.498
Ην. Βασίλειο	849.937.971	931.059.815
Κύπρος	550.884.253	580.942.811
Τουρκία	470.277.960	554.977.699
Γαλλία	519.638.729	521.129.066
Η.Π.Α.	674.339.439	651.939.402

⁸ ΕΣΥΕ.(2010), *Ελληνικές Εξαγωγές*, ΕΣΥΕ

⁹ ΕΣΥΕ.(2010), *Ελληνικές Εξαγωγές*, ΕΣΥΕ

Γράφημα 2-1 Μερίδιο κυριότερων χώρων στις εξαγωγές ελληνικών προϊόντων

2.2. Διμερείς εμπορικές σχέσεις Ελλάδος Γερμανίας

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΣΥΕ, αρνητικά εξελίσσεται για την Ελλάδα το διμερές εμπόριο με την Γερμανία κατά το α' εξάμηνο του 2009. Τα μεγέθη παρουσιάζουν σημαντική πτωτική πορεία που ξεπερνά το 20%. Βέβαια, χάρις στην σημαντική μείωση των γερμανικών εξαγωγών, το εμπορικό ισοζύγιο εμφανίζει βελτίωση.

Πιο αναλυτικά, οι ελληνικές εξαγωγές προς την Γερμανία υποχώρησαν κατά την περίοδο Ιαν. – Ιουν. 2009 σε ποσοστό της τάξης του 21,08% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2008. Σε απόλυτες τιμές οι εξαγωγές άγγιξαν τα €765 εκατομμύρια (χαμηλότερο επίπεδο τελευταίας τετραετίας) έναντι €969 εκ. το 2008, €987 εκ. το 2007 και €927 εκ. το 2006.

Πίνακας 2.2 Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος - Γερμανίας (Α' Εξάμηνο 2006-2009)

Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος - Γερμανίας (Α' Εξάμηνο 2006-2009)							
σε €	2006	2007	2008	2009	Μεταβολή 06/07	Μεταβολή 08/07	Μεταβολή 09/08
Ελληνικές εξαγωγές	927.442.818	986.608.773	969.482.558	765.146.636	6,38%	-1,74%	-21,08%
Γερμανικές εξαγωγές	3.107.105.894	3.422.516.708	3.669.298.256	2.819.817.154	10,15%	7,21%	-23,15%
Έλλειμμα για Ελλάδα	2.179.663.076	2.435.907.935	2.699.815.698	2.054.670.518	11,76%	10,83%	-23,90%
Όγκος εμπορίου	4.034.548.712	4.409.125.481	4.638.780.814	3.584.963.790	9,28%	5,21%	-22,72%

Πηγή: Εθν. Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ

Την ίδια στιγμή, οι γερμανικές εξαγωγές προς την Ελλάδα παρουσίασαν πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 23,15% το α' εξάμηνο 2009 έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2008.

Σε απόλυτες τιμές άγγιξαν τα €2,82 δισ. (Επίσης χαμηλότερο επίπεδο τελευταίας τετραετίας) έναντι €3,67 δισ. το 2008, €3,42 δισ. το 2007 και €3,11 δισεκατομμύρια το 2006.

Τα χαμηλά μεγέθη είναι βέβαια αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που πλήττει την Γερμανία (μείωση ΑΕΠ σε ποσοστό της τάξης του 6% το 2009) και έχει οδηγήσει σε πτωτική πορεία της κατανάλωσης και εν γένει της οικονομικής δραστηριότητας⁷.

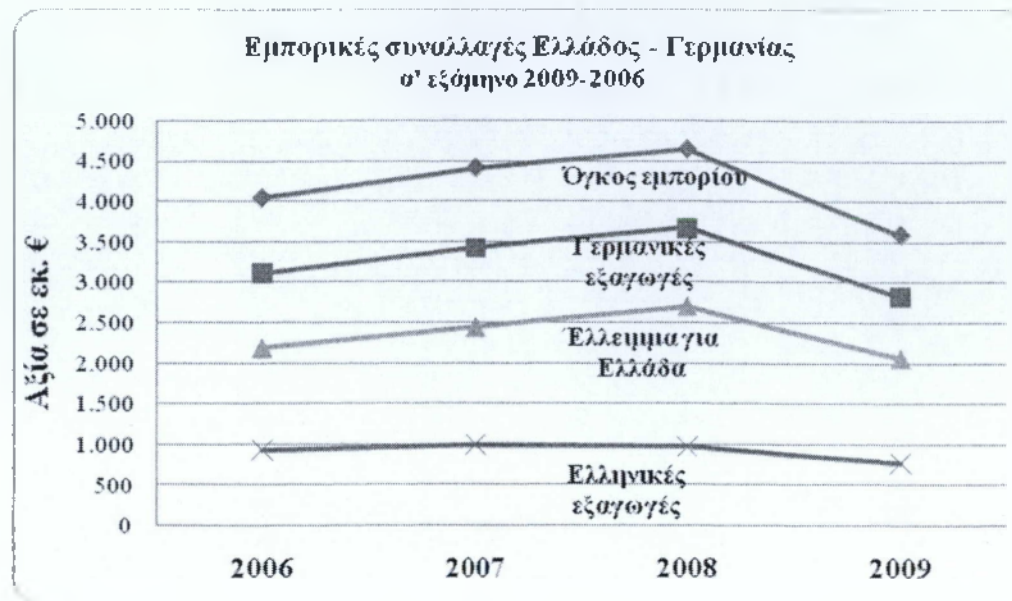
Βέβαια, θα είναι λάθος εάν αποδοθεί η πτωτική πορεία μόνον στην οικονομική κρίση, παραβλέποντας την έλλειψη στρατηγικής εξαγωγών από μέρους μας και την μειωμένη ανταγωνιστικότητα πολλών κατηγοριών προϊόντων μας⁸.

Όπως έχει τονιστεί, η Ελλάδα δεν διαθέτει συγκροτημένη πολιτική στήριξης των εξαγωγών μας, οι δε προσπάθειες που γίνονται, κατά βάση, δεν είναι αποτέλεσμα προγραμματισμού ή μελέτης, είναι αποσπασματικές, πραγματοποιούνται συχνά υπό μεγάλη πίεση χρόνου και δεν έχουν συνέχεια.

Όπως συνέβη το 2008, η Γερμανία βρίσκεται ξανά στην 2^η θέση των σημαντικότερων αγοραστών ελληνικών προϊόντων, έχοντας παραχωρήσει την 1^η θέση στην Ιταλία. Βέβαια, έστω και η διατήρηση των πωλήσεων προς τον 2^ο σημαντικότερο πελάτη μας δεν θεωρείται προτεραιότητα, όπως άλλωστε το ίδιο συμβαίνει και με τον 1^ο καλύτερο μας πελάτη την Ιταλία.

⁷ Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.(2012) *Εμπορικές συναλλαγές Ελλάδος-Γερμανίας*, Πρεσβεία της Ελλάδος στο Βερολίνο

⁸ Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.(2012) *Εμπορικές συναλλαγές Ελλάδος-Γερμανίας*, Πρεσβεία της Ελλάδος στο Βερολίνο

Γράφημα 2-2-Εισαγωγές-Εξαγωγές

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

Ο όγκος διμερούς εμπορίου είχε πτωτική πορεία ελαφρά σε ποσοστό της τάξης του 22,72% σε €3,58 δισ. το 2009 από €4,64 δισ. το 2008. Χάρη στην σημαντική μείωση των γερμανικών εξαγωγών, το έλλειμμα εις βάρος της χώρας μας μειώθηκε σε ποσοστό της τάξης του 23,90% σε €2,1 δισ. από 2,7 δισ., κατά την υπό εξέταση περίοδο⁹.

Από τις 20 πιο σημαντικές ως προς την αξία κατηγορίες εξαγωγών μας οι 17 παρουσιάζουν μείωση και μόλις 3 αύξηση. Την πιο μεγάλη πτωτική πορεία παρουσιάζουν τα προϊόντα χαλκού (-170%) και έπονται οι μηχανές ήχου και εικόνας (-141%) και τα εμπιστευτικά προϊόντα (-130%). Οι 3 κατηγορίες προϊόντων που παρά την κρίση δεν κινούνται σε αρνητικό έδαφος είναι τα παρασκευάσματα δημητριακών (+10%) και έπονται τα παρασκευάσματα λαχανικών – φρούτων (+8%) και τα ιχθυηρά (+6%). Ειδικότερα σε ότι έχει να κάνει με τις επί μέρους κατηγορίες εξαγωγών μας, σημειώνουμε τα εξής¹⁰:

- Τα φαρμακευτικά προϊόντα διατηρούνται στην 1^η θέση των ελληνικών εξαγωγών προς την Γερμανία με €148.2 εκ., σημειώνοντας

⁹ ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

¹⁰ ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

όμως πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 17% έναντι του α' εξαμήνου 2007. Η τμηματοποίηση αυτή είναι προβληματική, γιατί περιλαμβάνει κατά βάση φάρμακα και συναφή προϊόντα που χάρις στην σημαντική διαφορά τιμής μεταξύ Ελλάδος – Γερμανίας επανασυσκευάζονται στη χώρα μας και διοχετεύονται στην γερμανική αγορά. Τα ενδύματα διατηρούνται στην 2^η θέση των εξαγωγών, βέβαια διατηρείται η πτωτική τάση των τελευταίων ετών. Η ελληνική παραγωγή, όπως και πολλών άλλων χωρών, υφίσταται τον ανταγωνισμό των χωρών φθηνής παραγωγής και συνεχίζει να χάνει έδαφος. Στο μέλλον, εκτιμούμε ότι θα διασωθούν είτε εταιρείες που στρέφονται προς το επώνυμο προϊόν, είτε εταιρείες που εκμεταλλεύονται ξαφνικές ζητήσεις της αγοράς και οι οποίες λόγω πίεσης χρόνου δεν προλαβαίνουν να καλυφθούν από τις χώρες χαμηλού κόστους παραγωγής. Οι εξαγωγές ενδυμάτων άγγιξαν τα €79,2 εκ. το α' εξάμηνο 2009, σημειώνοντας πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 16,9%. Κυριαρχούν τα πλεκτά προϊόντα. Κυριώτερες υποκατηγορίες είναι τα πλεκτά γυναικεία φορέματα – πουκάμισα, τόσο τα βαμβακερά (€20,6 εκ.), όσο και τα συνθετικά (€19,7 εκ.). Έπονται τα πλεκτά βαμβακερά τι-σερτ και φανελάκια (€13,2 εκ.).

Σε ότι έχει να κάνει με τις εξαγωγές γουναρικών – γουνοδερμάτων, αυτές παρουσίασαν καθίζηση σε ποσοστό της τάξης του 72,4%, πέφτοντας στα €2,2 εκ. Τα γουναρικά βρίσκονται σε συνεχή απότομη πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια.

- Ως προς τα βιομηχανικά προϊόντα, οι σημαντικότερες κατηγορίες έχουν πτωτική πορεία. Οι εξαγωγές ήχου – εικόνας με €37,6 εκατομμύρια σημείωσαν πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 58,5%. Το ενδιαφέρον είναι ενώ όλες οι υποκατηγορίες παρουσιάζουν πτωτική πορεία, στην 1^η θέση εμφανίζονται οι μη επίπεδες, έγχρωμες συσκευές προβολής με αξία €4,4 εκ. και εντυπωσιακή αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 307%. Στην τμηματοποίηση των μηχανών – συσκευών παρουσιάζεται παρόμοια εικόνα με πτωτική πορεία σε

ποσοστό της τάξης του 39,1% στα €22,6 εκ.. Στην πρώτη θέση της τμηματοποίησης βρίσκονται οι μηχανές και συσκευές για την προετοιμασία ή τη μεταποίηση του καπνού με €4,4 εκ., χωρίς παρουσία τα προηγούμενα έτη.

- Τα προϊόντα αλουμινίου σημείωσαν πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 30,1% σε €38,7 εκατομμύρια¹¹.
- "Τα αγροτικά προϊόντα παρουσιάζουν πτωτική πορεία, οπωσδήποτε πιο μικρή όμως από αυτή του συνόλου των εξαγωγών. Οι εξαγωγές τροφίμων άγγιξαν τα €229,1 εκ., μειωμένες σε ποσοστό της τάξης του 4,3%.
- Ειδικότερα, τα παρασκευάσματα φρούτων – λαχανικών παρουσιάζουν σημαντική εν μέσω κρίσης αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 8,1% στα €68,3 εκ. Κυριότερο εξαγωγικό προϊόν είναι οι τα παρασκευασμένα ροδάκινα με €28,4 εκ. και αύξηση 20%. Έπονται οι παρασκευασμένες πιπεριές με €7,5 εκ. (αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 21,2%) και οι ελιές με €6 εκ. (-11,2%).
- Η τμηματοποίηση των νωπών λαχανικών αντιπροσωπεύει εξαγωγές ύψους €44,4 εκ. το α' εξάμηνο 2009, με μείωση σε ποσοστό της τάξης του 16% από το αντίστοιχο διάστημα του 2008. Κυριότερα προϊόντα τα σπαράγγια (€19,8 εκ., -36,2%), τα λοιπά λαχανικά (€7,1 εκ., +120,8%) και τα κατεψυγμένα σπαράγγια (€4,2 εκ., +30,8%).
- Έπονται τα νωπά φρούτα με αξία εξαγωγών €25,5 εκ. το α' εξάμηνο 2009. Σημαντικότερα προϊόντα είναι βερούκοκα (€6,4 εκ., -40,3%), τα πορτοκάλια (€4,3 εκ., -15,4%), τα πεπόνια / καρπούζια (€3,2 εκ., -5,2%) και τα ροδάκινα (€2,1 εκ., -63,7%). Διασώζονται μόνον τα ακτινίδια που παρουσιάζουν αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 47,1% και αξία €1,5 εκ.
- Τα γαλακτοκομικά προϊόντα διατηρούν την ανοδική τάση της τελευταίας 3ετίας, ενώ με αξία εξαγωγών €36,9 εκ. σημείωσαν μεν μείωση αλλά ισχνή σε ποσοστό της τάξης του 2,6%.

¹¹ Πρεσβεία της Ελλάδος (2009) " Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας

- Οι εξαγωγές φυτικών ελαίων εμφάνισαν στο σύνολό τους μεν μείωση σε ποσοστό της τάξης του 2,2% φθάνοντας τα €8,5 εκ.
- Τα προϊόντα των εταιρειών ιχθυοκαλλιεργειών συνέχισαν την ανοδική τους πορεία φθάνοντας στο σύνολο τα €8,9 εκ., αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 6,55%.

Πίνακας 2-3 Εξαγωγές τροφίμων - ποτών

Σε εκατομμύρια €			Μεταβολή
	2009	2008	2009/08 %
Τρόφιμα	229,1	239	-4,31%
Ποτά	24,4	26	-6,9%

Πηγή: Πρεσβεία της Ελλάδος (2009) " Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας

Αναλυτική στατιστική παρουσίαση των ποτών (οίνος, ούζο, αποστάγματα, μπύρα, μεταλλικά νερά).

- Τα ποτά στο σύνολό τους σημείωσαν πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 6,5% ως προς την αξία και 9,4% ως προς την ποσότητα. Η αξία των εξαγωγών α' εξαμήνου ανήλθε σε €24,4 εκ.
- Το ούζο παραμένει το κυριότερο εξαγωγικό αλκοολούχο ποτό μας με αξία €6 εκ. το α'εξάμηνο 2009, σημειώνοντας όμως πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 15,4% ως προς την αξία και 14,5% ως προς την ποσότητα
- Τα αποστάγματα, πέραν του ούζου, με αξία €2,3 εκ., σημειώνουν πτωτική πορεία εξαγωγών σε ποσοστό της τάξης του 8,9% ως προς την αξία και 19,1% ως προς την ποσότητα. Η κυριότερη υπομηματοποίηση είναι τα αποστάγματα από κρασί ή τσίπουρα, σε συσκευασία έως 2 λίτρων, που σημείωσε αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 5,31% ως προς την αξία σε €2,17 εκ. Μεγάλη πτωτική πορεία σημείωσαν οι εξαγωγές αποσταγμάτων σε συσκευασίες άνω

των 2 λίτρων, επομένως η στροφή από το χύμα σε μικρές επώνυμες συσκευασίες μπορεί να θεωρηθεί θετική εξέλιξη.

- Το σύνολο των ελληνικών εξαγωγών οίνου προς την Γερμανία κατά το α'εξάμηνο 2009 σημείωσε πτωτική πορεία στα €12,87 εκ, σημειώνοντας πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 1,90% ως προς την αξία και 1,2% ως προς την ποσότητα.
- Οι οίνοι ΟΠΑΠ στο σύνολο βελτίωσαν την θέση τους, ενώ σημείωσαν αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 7,52% ως προς την αξία και 6,11% ως προς την ποσότητα, φθάνοντας τα €2,9 εκ Το μερίδιο των οίνων ΟΠΑΠ επί του συνόλου αυξήθηκε σε 22,36% το α'εξάμηνο 2009 εν συγκρίσει προς 20,04% το α'εξάμηνο 2008. Αύξηση παρουσίασαν και οι εξαγωγές αφρωδών οίνων σε ποσοστό της τάξης του 3,5% ως προς την αξία που έφθασε το €1,96 εκ. Αντιθέτως, οι πωλήσεις οίνων άλλων από τους ΟΠΑΠ σημείωσαν πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 6,14% ως προς την αξία και 0,26% ως προς την ποσότητα. Η αξία τους έφτασε τα €8,1 εκ. Παρόλο την μικρή μείωσή τους ως ποσοστού επί του συνόλου των εξαγωγών μας οίνου, οι οίνοι αυτής της τμηματοποίησης εξέπονται να αποτελούν την μεγάλη πλειοψηφία των εξαγωγών μας.
- Το 82% των εξαγωγών οίνου ΟΠΑΠ περιεκτικότητας έως 13%σε οινόπνευμα αφορούν ερυθρούς οίνους. Αντίθετη παρουσιάζεται η κατάσταση στις εξαγωγές οίνου μη ΟΠΑΠ περιεκτικότητας έως 13%σε οινόπνευμα, όπου το 59% αφορά λευκούς οίνους.
- Οι εξαγωγές μύρας άγγιξαν τα σε €143 χιλ. σημειώνοντας αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 46,5% ως προς την αξία και 35,6% ως προς την ποσότητα. Στην πλειοψηφία τους είναι σε μικρές φιάλες και όχι χύμα και πρόκειται κατάβαση για την μύρα ΜΥΘΟΣ.

Οι εξαγωγές μεταλλικού νερού άγγιξαν τα σε €963 χιλ. εμφανίζοντας πτωτική πορεία σε ποσοστό της τάξης του 9,5% ως προς την αξία και 11,8% ως προς την ποσότητα. Εξάγουμε κυρίως φυσικά μεταλλικά νερά χωρίς διοξείδιο του άνθρακα, που διακινούνται μέσω των ελληνικών

εστιατορίων¹².

2.3.Εμπορικό Ισοζύγιο καθαρές Εξαγωγές

Αναφορικά με την κλαδική διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών, ο κυριότερος κλάδος ο οποίος φαίνεται ότι διευρύνει σταθερά την εξαγωγική του βάση είναι αυτός των τροφίμων, απορροφώντας μερίδιο 18% των ελληνικών εξαγωγών για το 2008. Η εξαγωγική δραστηριότητα του κλάδου των τροφίμων παρουσιάζει σταδιακή άνοδο στην πενταετία 2004-2008 με μέσο ετήσιο ρυθμό 12%.

Σημαντικότερο εξαγωγικό προϊόν του κλάδου είναι τα παρασκευάσματα λαχανικών και φρούτων, που συνεισφέρουν με ποσοστό 22% στις εξαγωγές του κλάδου. Εκεί όπου φαίνεται να χάνει ο κλάδος των τροφίμων για το 2008, είναι στα παρασκευασμένα λαχανικά και φρούτα, τα οποία παρουσιάζουν μείωση στην εξαγωγική τους δραστηριότητα κατά 3,6%, καθώς και στα λίπη και έλαια κατά 5,8%.

Αρνητικές είναι οι επιδόσεις του άλλοτε ανταγωνιστικού κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας και ένδυσης, ο οποίος συνεισφέρει με 11,2% στις ελληνικές εξαγωγές το 2008. Οι εξαγωγές του κλάδου στην πενταετία 2004-2008 σημειώνουν σταδιακή συρρίκνωση με μέσο ετήσιο ρυθμό 5,6%, ενώ το 2008 παρουσιάζουν εκ νέου μείωση σε ποσοστό 4,5%.¹³

¹² Πρεσβεία της Ελλάδος (2009) " Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας

¹³ ΕΣΥΕ.(2010), Ελληνικές Εξαγωγές, ΕΣΥΕ

Πίνακας 2-4 Εξαγωγές Ε.Ε για τη περίοδο 2004-2008

Πίνακας Α.1 Εξαγωγές Ε.Ε., για την περίοδο 2004-2008

	(ποσό σε δις. ευρώ)	2005	2006	2007	2008	Μερίδιο 2008 (%)	ΕΤ 08/07 (%)
1 Γερμανία		780,2	882,5	964	993,9	24,8	3
2 Ολλανδία		322,5	369,2	401,9	430,4	10,7	7
3 Γαλλία		369,7	394,9	402,7	411,7	10,3	2
4 Ιταλία		295,7	332,0	358,6	365,8	9,1	2
5 Βέλγιο		267,4	292,2	315,3	323,3	8,1	3
6 Ην. Βασίλειο		305,3	357,3	320,4	311,7	7,8	-3
7 Ισπανία		150,2	170,2	184,8	182,4	4,5	-1
8 Σουηδία		104,5	117,7	123,2	124,6	3,1	1
9 Αυστρία		99,8	108,9	119,4	123	3,1	3
10 Πολωνία		71,9	88,2	102,3	114,3	2,9	12
11 Τσεχία		63,2	75,6	89,4	99,4	2,5	11
12 Ιρλανδία		87,9	86,7	88,7	84,5	2,1	-5
13 Δανία		69	73,7	74,9	79,5	2,0	6
14 Ουγγαρία		50,2	59,9	69,6	73,2	1,8	5
15 Φιλανδία		53,1	61,4	65,7	65,5	1,6	0
16 Σλοβακία		25,7	33,3	42,4	48,2	1,2	14
17 Πορτογαλία		30,7	34,5	37,6	38	0,9	1
18 Ρουμανία		0	0,0	29,5	33,6	0,8	14
19 Σλοβενία		15,4	18,5	22	23,2	0,6	6
20 Λουξεμβούργο		14,8	18,2	16,4	17,3	0,4	5
21 Ελλάδα		13,8	16,5	17,2	17,2	0,4	0
22 Λιθουανία		9,5	11,3	12,5	16,1	0,4	28
23 Βουλγαρία		0	0,0	13,5	15,3	0,4	13
24 Εσθονία		6,2	7,7	8	8,4	0,2	5
25 Λετονία		4,1	4,9	6,1	6,9	0,2	13
26 Μάλτα		1,8	2,1	2,2	1,9	0,0	-15
27 Κύπρος		1,1	1,1	1	1,1	0,0	7

Πηγή: Eurostat

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Η πλέον εξαγωγική χώρα της Ε.Ε διαχρονικά είναι η Γερμανία. Ενδεικτικά, για το 2008 η Γερμανία πραγματοποιεί σχεδόν το 30% των συνολικών ευρωπαϊκών εξαγωγών, με την αξία τους να αγγίζει το 1 τρις ευρώ. Το τελευταίο έτος, στη δεύτερη θέση αναφορικά με την κατάταξη των εξαγωγών της Ε.Ε ανέβηκε η Ολλανδία με μερίδιο 10,7%, αναγκάζοντας τη Γαλλία να υποχωρήσει στην 3^η θέση με μερίδιο 10,3%.

Την πεντάδα των πιο εξαγωγικών οικονομιών της Ε.Ε για το 2008 συμπληρώνουν η Ιταλία και το Βέλγιο με μερίδια 9,1% και 8,1% αντίστοιχα. Να σημειωθεί ότι και οι 5 παραπάνω χώρες σημείωσαν ετήσια αύξηση σε σχέση με το 2007 σε ποσοστό που κυμαίνεται μεταξύ 2% και 3%, με εξαίρεση την Ολλανδία οι εξαγωγές της οποίας αυξήθηκαν κατά 7%.

Η Ελλάδα καταλαμβάνει την 21^η θέση στην κατάταξη των εξαγωγών της Ε.Ε για το 2008, δηλαδή μία θέση χαμηλότερα συγκριτικά με το 2007, καθώς οι ελληνικές εξαγωγές παρέμειναν στάσιμες σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, ενώ οι εξαγωγές του Λουξεμβούργου σημείωσαν ετήσια αύξηση κατά 5%, διεκδικώντας πλέον δυναμικά την 20^η θέση από τη χώρα μας. Από τις 27 χώρες της Ε.Ε για το 2008, οι εξαγωγές 4 χωρών κατέγραψαν μείωση. Οι χώρες αυτές είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία, η Ιρλανδία και η Μάλτα.¹⁴

¹⁴ Eurostat. (2010), Ελληνικές Εξαγωγές, Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία.

Πίνακας 2-5: Εξαγωγές Ευρωζώνης, για τη περίοδο 2004-2008

Πίνακας Α.2 Εξαγωγές Ευρωζώνης, για την περίοδο 2004-2008

	(ποσά σε δις, ευρώ)	2005	2006	2007	2008	Μερίδιο 2008 (%)	ΕΤ 08/07 (%)
1	Γερμανία	780,2	882,5	964	993,9	32,3	3
2	Ολλανδία	322,5	369,2	401,9	430,4	14,0	7
3	Γαλλία	369,7	394,9	402,7	411,7	13,4	2
4	Ιταλία	295,7	332,0	358,6	365,8	11,9	2
5	Βέλγιο	267,4	292,2	315,3	323,3	10,5	3
6	Ισπανία	150,2	170,2	184,8	182,4	5,9	-1
7	Αυστρία	99,8	108,9	119,4	123	4,0	3
8	Ιρλανδία	87,9	86,7	88,7	84,5	2,7	-5
9	Φιλανδία	53,1	61,4	65,7	65,5	2,1	0
10	Πορτογαλία	30,7	34,5	37,6	38	1,2	1
11	Σλοβενία	0	0,0	22	23,2	0,8	6
12	Λουξεμβούργο	14,8	18,2	16,4	17,3	0,6	5
13	Ελλάδα	13,8	16,5	17,2	17,2	0,6	0
14	Μάλτα	0	0,0	0	1,9	0,1	-15
15	Κύπρος	0	0,0	0	1,1	0,0	7

Πηγή: Eurostat

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Σε επίπεδο Ευρωζώνης, όπως είναι αναμενόμενο η πρώτη πεντάδα των εξαγωγών παραμένει όπως ακριβώς και στην κατάταξη της Ε.Ε. Αξίζει όμως να τονιστεί ότι από τις 4 ευρωπαϊκές χώρες οι εξαγωγές των μειώθηκαν το 2008, οι 3 από αυτές: Ισπανία, Ιρλανδία και Μάλτα, ανήκουν στη Ζώνη του Ευρώ. Από τις χώρες της Ο.Ν.Ε τους πιο θετικούς ρυθμούς αύξησης των εξαγωγών για το 2008 πέτυχαν η Ολλανδία και η Κύπρος με 7%. Η κατάταξη της Ελλάδας αναφορικά με τις εξαγωγικές επιδόσεις των χωρών της Ευρωζώνης για το 2008 είναι 13^η μεταξύ των 15 χωρών-μελών της Ζώνης, μία θέση χαμηλότερα από το 2007.

Πίνακας 2-6:Εξαγωγές %ΑΕΠ των χωρών της Ε.Ε-27 για το 2008

Πίνακας Α.3 Εξαγωγές % ΑΕΠ των χωρών της Ε.Ε-27 για το 2008

	ΑΕΠ 2008 σε δις ευρώ	Εξαγωγές 2008 σε δις ευρώ	Εξαγωγές % ΑΕΠ 2008
1 Βέλγιο	360.76	323.3	89.6
2 Σλοβακία	68.37	48.2	70.5
3 Ολλανδία	618.35	430.4	69.6
4 Τσεχία	147.68	99.4	67.3
5 Ουγγαρία	111.73	73.2	65.5
6 Σλοβενία	38.76	23.2	59.9
7 Εσθονία	17.14	8.4	49.0
8 Λιθουανία	33.14	16.1	48.6
9 Λουξεμβούργο	39.17	17.3	44.2
10 Ιρλανδία	193.78	84.5	43.6
11 Βουλγαρία	35.31	15.3	43.3
12 Αυστρία	293.99	123	41.8
13 Γερμανία	2,596.19	993.9	38.3
14 Σουηδία	348.71	124.6	35.7
15 Φινλανδία	195.55	65.5	33.5
16 Μάλτα	5.84	1.9	32.6
17 Δανία	251.28	79.5	31.6
18 Λετονία	23.05	6.9	29.9
19 Πολωνία	385.79	114.3	29.6
20 Ρουμανία	145.42	33.6	23.1
21 Ιταλία	1,631.28	365.8	22.4
22 Πορτογαλία	173.70	38	21.9
23 Γαλλία	2,024.83	411.7	20.3
24 Ην. Βασίλειο	1,895.14	311.7	16.4
25 Ισπανία	1,144.43	182.4	15.9
26 Ελλάδα	241.80	17.3	7.2
27 Κύπρος	17.40	1.1	6.3

Πηγή: Eurostat - emporikitrade

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Στον παραπάνω πίνακα γίνεται μία αποτύπωση του βαθμού εξωστρέφειας των οικονομιών της Ε.Ε-27. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζεται η συνεισφορά των εξαγωγών στο ΑΕΠ της κάθε χώρας-μέλους.

Πρωταθλητής στη συγκεκριμένη κατάταξη αναδεικνύεται το Βέλγιο, καθώς οι εξαγωγές συνεισφέρουν σχεδόν το 90% του ΑΕΠ. 9εύτερη ακολουθεί η Σλοβακία με τις εξαγωγές να συνεισφέρουν το 70% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της χώρας, ενώ κοντά στο επίπεδα του 70% κυμαίνεται και η Ολλανδία. Ιδιαίτερα υψηλό βαθμό εξωστρέφειας, με ποσοστό άνω του 50% παρουσιάζουν επίσης η Τσεχία, η Ουγγαρία, και η Σλοβενία¹⁵.

Ουραγοί στην κατάταξη είναι η Ισπανία, με την Ελλάδα και την Κύπρο. Συγκεκριμένα η συνεισφορά των εξαγωγών στη χώρα μας για το 2008 μόλις που υπερβαίνει το 7%. Τελευταία στην κατάταξη έρχεται η Κύπρος με το ποσοστό των εξαγωγών να ανέρχεται στο 6,3% του ΑΕΠ της Κυπριακής Δημοκρατίας.¹⁶

¹⁵ ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ

¹⁶ ΤτΕ.(2010), Εξαγωγές στην Ελλάδα Ανά Περιφέρεια, Τράπεζα της Ελλάδος.

Πίνακας 2-7: Συγκριτική κατάταξη εξαγωγών και ανταγωνιστικότητας (World Economic Forum) των χωρών μελών της Ευρωζώνης

Πίνακας Α.4 Συγκριτική κατάταξη εξαγωγών και ανταγωνιστικότητας (World Economic Forum) των χωρών-μελών της Ευρωζώνης

	(ποσά σε δισ. ευρώ)	2007	2008	ΕΤ 08/07(%)	WEF index 2008	WEF index 2007
1	Φινλανδία	65.7	65.5	0%	6	6
2	Γερμανία	964	993.9	3%	7	5
3	Ολλανδία	401.9	430.4	7%	8	10
4	Αυστρία	119.4	123	3%	14	15
5	Γαλλία	402.7	411.7	2%	16	18
6	Βέλγιο	315.3	323.3	3%	19	20
7	Ιρλανδία	88.7	84.5	-5%	22	22
8	Λουξεμβούργο	16.4	17.3	5%	25	25
9	Ισπανία	184.8	182.4	-1%	29	29
10	Κύπρος	0	1.1	7%	40	55
11	Σλοβενία	22	23.2	6%	42	39
12	Πορτογαλία	37.6	38	1%	43	40
13	Ιταλία	358.6	365.8	2%	49	46
14	Μάλτα	0	1.9	-15%	52	56
15	Ελλάδα	17.2	17.2	0%	67	65

Πηγή: Eurostat - WEF

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Στον παραπάνω πίνακα γίνεται μία προσπάθεια συσχετισμού της πορείας των εξαγωγών των χωρών της Ευρωζώνης με την ανταγωνιστικότητα της εκάστοτε οικονομίας. Η κατάταξη της ανταγωνιστικότητας προέρχεται από την ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας που δημοσιεύει το World Economic Forum (WEF).

Πίνακας 2-8:Ελληνικό εξωτερικό εμπόριο με πετρελαιοειδή, για τη περίοδο 2004-2008

Πίνακας Α.5 Ελληνικό εξωτερικό εμπόριο με πετρελαιοειδή, για την περίοδο 2004-2008

(ποσό σε εκατ. ευρώ)	2004	2005	2006	2007	2008	ΕΤ 08/07	ΜΕΤ 04/08
Ελληνικές Εισαγωγές	40.424,5	44.379,4	48.008,70	53.006,60	58.365,10	10,1%	9,6%
Ελληνικές Εξαγωγές	12.357,3	14.731,6	16.433,60	17.139,50	17.333,10	1,1%	8,8%
Συνολικό Εμπόριο	52.781,8	59.111,0	64.442,3	70.146,1	75.698,2	7,9%	9,4%
Εμπορικό Ισοζύγιο	(28.067,2)	(29.647,8)	(31.575,1)	(35.867,1)	(41.032,0)	14,4%	10,0%
Εξαγωγές / Εισαγωγές	30,6%	33,2%	34,2%	32,3%	29,7%	-8,2%	-0,7%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Παρατηρείται ότι η κάμψη του ρυθμού αύξησης των εξαγωγών της Γερμανίας από το 10% σχεδόν που κατέγραψε το 2007, στο 3% του 2008, κοστίζει στην ανταγωνιστικότητα της Γερμανικής οικονομίας 2 θέσεις στη σχετική κατάταξη ανταγωνιστικότητας. Ο συγκριτικά υψηλός ρυθμός αύξησης του 7% για το 2008, ανεβάζει την οικονομία της Ολλανδίας από την 10^η στην 8^η θέση, ενώ επίσης κατατάσσει την Κύπρο από την 55^η θέση που κατείχε το 2007, στην 40^η θέση για το 2008.

Για την Ελλάδα, η μηδενική μεταβολή των εξαγωγών το 2008, αναγκάζει τη χώρα μας να υποχωρήσει 2 θέσεις στο δείκτη ανταγωνιστικότητας σε σχέση με το 2007. Πιο συγκεκριμένα η ελληνική οικονομία υποχώρησε από την 65^η θέση, στην 67^η. Να σημειωθεί επίσης, ότι

η θέση της χώρας μας σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας, είναι η χαμηλότερη στο σύνολο της Ευρωζώνης.

Οι ελληνικές εξαγωγές βαίνουν στην πενταετία 2004-2008 αυξανόμενες με μέσο ετήσιο ρυθμό κοντά στο 9%. Παρόλα αυτά, η αυξητική αυτή τάση δεν επιβεβαιώθηκε για το 2008, καθώς σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ) οι ελληνικές εξαγωγές για το τελευταίο έτος αυξήθηκαν μόλις κατά 1,1% και ανήλθαν συνολικά σε 17,3 δις.

Ωστόσο, να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας, οι ελληνικές εξαγωγές καταγράφουν απόλυτη στασιμότητα. Στον αντίποδα, οι ελληνικές εισαγωγές συνεχίζουν να αυξάνονται ετησίως με ρυθμούς κοντά στο 10%. Πιο συγκεκριμένα οι ελληνικές εισαγωγές για το 2008, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ αυξήθηκαν κατά 10,1%, λίγο παραπάνω από το μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της πενταετίας 2004-2008. Το σύνολο της αξίας των εξαγωγών για το 2008 διαμορφώθηκε στα 58,4 δις ευρώ, αυξημένο δηλαδή κατά 5,3 δις ευρώ συγκριτικά με το 2007.

Οι δύο παραπάνω τάσεις του ελληνικού εξωτερικού εμπορίου για το 2008, έχουν ως φυσική συνέπεια την περαιτέρω διεύρυνση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου. Πιο συγκεκριμένα, το εμπορικό έλλειμμα διαμορφώθηκε για το 2008 στα 41 δις ευρώ, αυξημένο κατά 14,4% συγκριτικά με το 2007. Να σημειωθεί ότι στην πενταετία 2004-2008, το εμπορικό έλλειμμα διευρύνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό 10%. Η διεύρυνση του ελλείμματος αποτυπώνεται και στο δείκτη επικάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές ο οποίος υποχώρησε σχεδόν κατά 2,5 μονάδες βάσης και πιο συγκεκριμένα από το 32,3%, στο 29,7%.¹⁷

¹⁷ World Economic Forum, WEF, Competitiveness Index

Πίνακας 2-9: Ελληνικό εμπόριο ως % ΑΕΠ, για τη περίοδο 2005-2008

Πίνακας Α.6 Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο ως % ΑΕΠ, για την περίοδο 2005-2008

(ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές)	2005	2006	2007	2008
Εισαγωγές % ΑΕΠ	22,5%	22,5%	23,2%	24,1%
Εξαγωγές % ΑΕΠ	7,5%	7,7%	7,5%	7,2%
Εμπορικό Έλλειμμα % ΑΕΠ	-15,0%	-14,8%	-15,7%	-17,0%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Αναφορικά με τη συνεισφορά των εξαγωγών στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι για το 2008 αυτές ανέρχονται μόλις στο 7,2% του ΑΕΠ. Αντίθετα, οι ελληνικές εισαγωγές εμπορευμάτων απορροφούν σχεδόν το . του ΑΕΠ της χώρας, γεγονός που αποτυπώνει τη μεγάλη εξάρτηση της εθνικής οικονομίας και της εγχώριας κατανάλωσης από τις αγορές του εξωτερικού. Επίσης, το εμπορικό έλλειμμα ανέρχεται στο 17% του ΑΕΠ.

Πίνακας 2-10: Ελληνικό εξωτερικό εμπόριο Υπηρεσιών, για τη περίοδο 2006-2008

Πίνακας Α.7 Ελληνικό Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών, για την περίοδο 2006-2008

(ποσό σε εκατ. ευρώ)	2006	2007	2008	ΕΤ 07/06	ΕΤ 08/07	ΜΕΤ 06/08
Εισαγωγές υπηρεσιών	13.027,0	14.745,6	16.894,1	13,2%	14,6%	13,9%
Εξαγωγές υπηρεσιών	28.364,1	31.337,3	34.092,6	10,5%	8,8%	9,6%
Σύνολο	41.391,1	46.082,9	50.986,7	11,3%	10,6%	11,0%
Ισοζύγιο υπηρεσιών	15.337,1	16.591,7	17.198,5	8,2%	3,7%	5,9%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Επεξεργασία: ΙΕΕΣ - ΣΕΒΕ

Αναφορικά με την πορεία του εξωτερικού εμπορίου των υπηρεσιών, από τα δημοσιευμένα στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος προκύπτει ότι οι εξαγωγές των υπηρεσιών διαγράφουν αισθητά βελτιωμένη πορεία από τις εμπορευματικές εξαγωγές. Πιο συγκεκριμένα, οι εξαγωγές υπηρεσιών για την τριετία 2006-2008 αυξάνονται με μέσο ετήσιο ρυθμό 9,6%, ενώ για το 2008 η ετήσια αύξηση ανήλθε σε 8,8% με τις ετήσιες εισπράξεις υπηρεσιών να υπερβαίνουν τα 34 δις ευρώ.

Σε ότι αφορά τις εισαγωγές υπηρεσιών, παρατηρείται αύξηση στην τριετία 2006-2008 με μέσο ετήσιο ρυθμό 13,9%, ενώ το 2008 σημειώθηκε αύξηση κατά 14,6%. Το σύνολο των πληρωμών υπηρεσιών για το 2008 ανήλθε σε 16,9 δις ευρώ. Απόρροια των δύο αυτών αντίθετων μεγεθών είναι η μεγέθυνση του πλεονάσματος του ισοζυγίου των υπηρεσιών κατά 3,7%, με το πλεόνασμα για το 2008 να υπερβαίνει τα 17 δις ευρώ, περίπου όσο ανήλθε για το ίδιο έτος η συνολική αξία των εξαγωγών εμπορευμάτων.¹⁸

¹⁸ ΕΣΥΕ.(2010), Ελληνικές Εξαγωγές, ΕΣΥΕ

Κεφάλαιο 3^ο Αγροτικό εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας-Γερμανίας

3.1 Παγκόσμια εικόνα του εμπορίου αγροτικών προϊόντων

Το εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων της Ελλάδας με την Γερμανία εμφανίζεται διαρκώς ελλειμματικό για τη χώρα μας , με αυξητική τάση. Το 2004/2005 το εμπορικό έλλειμμα στα αγροτικά προϊόντα παρουσίασε μια πολύ μικρή κάμψη σε ποσοστό της τάξης του 1% , ενώ το 2006/2005 αυξήθηκε σε ποσοστό της τάξης του 5,9%. Το 2007 το έλλειμμα εκτινάχθηκε με αύξηση της τάξεως του 51,3% σε σχέση με το 2006. Το 2008 φαίνεται να σταθεροποιείται σημειώνοντας μικρής έκτασης διεύρυνση σε ποσοστό της τάξης του 0,8%.

Αναλυτικότερα, οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων σημειώνουν συνεχή άνοδο 6,3% το 2005, 9% το 2006, 17,2% το 2007 και 2,4% το 2008. Οι εξαγωγές σε αγροτικά προϊόντα έχουν επίσης ανοδική τάση, 10,5% το 2005, 10,8% το 2006, αύξηση μόλις 0,3% το 2007 και 3,6% το 2008. Ασφαλώς οι εξαγωγές βρίσκονται στο σύνολο σε κατώτερα επίπεδα από εκείνα των εισαγωγών, γι' αυτό και προκύπτει το εμπορικό έλλειμμα.

Η επιδείνωση του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων το 2005/2006, προκλήθηκε σε σημαντικό βαθμό από το γεγονός ότι η Γερμανία αποτελεί μία από τις κυριότερες χώρες εισαγωγής στη χώρα μας κρεάτων και γαλακτοκομικών προϊόντων, προϊόντα δηλαδή κατεξοχήν ελλειμματικής παραγωγής στη χώρα μας. Η επιδείνωση των επιμέρους εμπορικών ελλειμμάτων σε αυτούς τους συγκεκριμένους τομείς, λόγω του μεγέθους των, επηρεάζουν καθοριστικά το συνολικό έλλειμμα. Η επιδείνωση όμως αυτή εμφανίζεται αρκετά περιορισμένη σε έκταση λόγω της αντισταθμιστικής και σημαντικής βελτίωσης του εμπορικού πλεονάσματος, στις κατηγορίες Φρούτα & Λαχανικά, Φυσικές Υφαντικές Ίνες (βαμβάκι) και Έλαια & Λίπη.

Βέβαια , το 2007 παρατηρείται πλήρης αντιστροφή της εικόνας, όταν η διάχυτη αύξηση των εισαγωγών στην συντριπτική πλειοψηφία των

αγροτικών προϊόντων, σε συνδυασμό με την στασιμότητα των αντίστοιχων εξαγωγών μας, είχαν ως αποτέλεσμα την ραγδαία επιδείνωση του εμπορικού ελλείμματος. Το 2008 επικρατούν σταθεροποιητικές τάσεις στο μέγεθος του ελλείμματος.

Στο σύνολο, η Γερμανία εμφανίζεται ως ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδας σε όλο τον κόσμο, ως προς τις εισαγωγές αγροτικών προϊόντων, καταλαμβάνοντας το 2008 μερίδιο 13% των συνολικών γεωργικών εισαγωγών της χώρας. Έπονται η Ολλανδία με 12% και η Γαλλία με 10%.

Όσον αφορά τις γεωργικές εξαγωγές της Ελλάδας, η Γερμανία είναι ο δεύτερος τη τάξει προορισμός των αγροτικών μας προϊόντων παγκοσμίως, με μερίδιο το 2008 14% στο σύνολο των αγροτικών εξαγωγών της χώρας. Την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ιταλία με μερίδιο 15%.

Αξιο αναφοράς είναι ότι η σχετικά σημαντική συμμετοχή των γεωργικών εισαγωγών και εξαγωγών στο σύνολο του εμπορίου με την Γερμανία. Συγκεκριμένα, οι γεωργικές εισαγωγές αποτελούν περί το 12,6% των συνολικών εισαγωγών από Γερμανία και οι γεωργικές εξαγωγές το 27,8% των συνολικών μας εξαγωγών.

Στο γενικό εμπορικό ισοζύγιο με τη Γερμανία, η εξέλιξη του ελλείμματος είναι και αυτή αρνητική. Πράγματι, το συνολικό εμπορικό έλλειμμα σημειώνει συνεχή επιδείνωση: άνοδο σε ποσοστό της τάξης του 1,3% το 2005/2004, περαιτέρω επιδείνωση σε ποσοστό της τάξης του 8,5% το 2006/2005 και νέα ιδιαίτερα αισθητή διεύρυνση το 2007 σε ποσοστό της τάξης του 17%. Το 2008 μεγεθύνεται σε ποσοστό της τάξης του 4%. Η όποια βελτίωση των εξαγωγών κατά την εξεταζόμενη περίοδο, δεν στάθηκε ικανή να καλύψει την πολύ μεγάλη διαφορά που τις χωρίζει από τις εισαγωγές.

Αναλυτικότερα, ως προς τις εισαγωγές, είναι πολλές οι κατηγορίες προϊόντων στις οποίες υπάρχει μεγάλη εμπορική δραστηριότητα με τη Γερμανία. Οι κυριότερες από πλευράς μεγέθους αξίας, είναι τα Κρέατα, Γάλα-ανγά, Δημητριακά, Φρούτα & Λαχανικά, Καφές-κακάο-τσάι κτλ.,

Τρόφιμα, Ποτά και Καπνός.

1. Στην τμηματοποίηση Γαλακτοκομικά προϊόντα, όπου γίνονται στο σύνολο και οι περισσότερες εισαγωγές από Γερμανία, υπάρχει σαφής ανοδική τάση. Το 2004/2005 αυξήθηκαν σε ποσοστό της τάξης του 6%, το 2005/2006 περαιτέρω σε ποσοστό της τάξης του 9%, σε ποσοστό της τάξης του 27% το 2007. Το 2008 δείχνουν να σταθεροποιούνται κάπως με άνοδο 3%. Βασικά προϊόντα εισαγωγής είναι τα τυριά edam και gouda, γάλα & κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) συμπυκνωμένα και μη.
2. Στην τμηματοποίηση των Κρεάτων & παρασκευασμάτων κρέατος, υπάρχει και εδώ συνεχής ανοδική τάση στις εισαγωγές: (+)13% το 2005, (+)24,6% το 2006, (+)5% το 2007 και σε ποσοστό της τάξης του 12,2% το 2008. Στην τμηματοποίηση αυτή, τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα είναι τα νωπά κρέατα βοοειδών και χοιροειδών.
3. Στα Δημητριακά & τα παρασκευάσματα τους, παρατηρούνται επίσης αυξητικές τάσεις στις εισαγωγές. Ξεχωρίζει η αύξηση σε ποσοστό της τάξης του 46% το 2007. Το 2008 όμως υπήρξε μια πρώτη κάμψη των εισαγωγών σε ποσοστό της τάξης του 8%. Τα κυριότερα προϊόντα εισαγωγής είναι τα διάφορα προϊόντα αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, μαλακό σιτάρι, κριθάρι και διάφορα προϊόντα με βάση τα δημητριακά.
4. Στα Φρούτα & Λαχανικά δεν σημειώθηκαν αξιόλογες μεταβολές κατά την εξεταζόμενη περίοδο, με εξαίρεση το 2007, όταν σημείωσαν άνοδο σε ποσοστό της τάξης του 15,8%. Κατά κύριο λόγο εισάγουμε μήλα, ντομάτες νωπές και παρασκευασμένες, τηγανιτές πατάτες (τσιπς), χυμούς μήλων και πορτοκαλιών και διάφορα λαχανικά διατηρημένα.
5. Στην τμηματοποίηση Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κτλ. επίσης δεν υπάρχουν αξιόλογες μεταβολές. Κύρια προϊόντα εισαγωγής από Γερμανία είναι : καφές με καφεΐνη, παρασκευάσματα με κακάο, εκχυλίσματα από καφέ και κακάο σε σπόρους.
6. Στα Τρόφιμα & τα παρασκευάσματα τροφίμων οι κυριότερες εισαγωγές αφορούν σε διάφορα παρασκευάσματα διατροφής (παιδικές τροφές κ.α.)

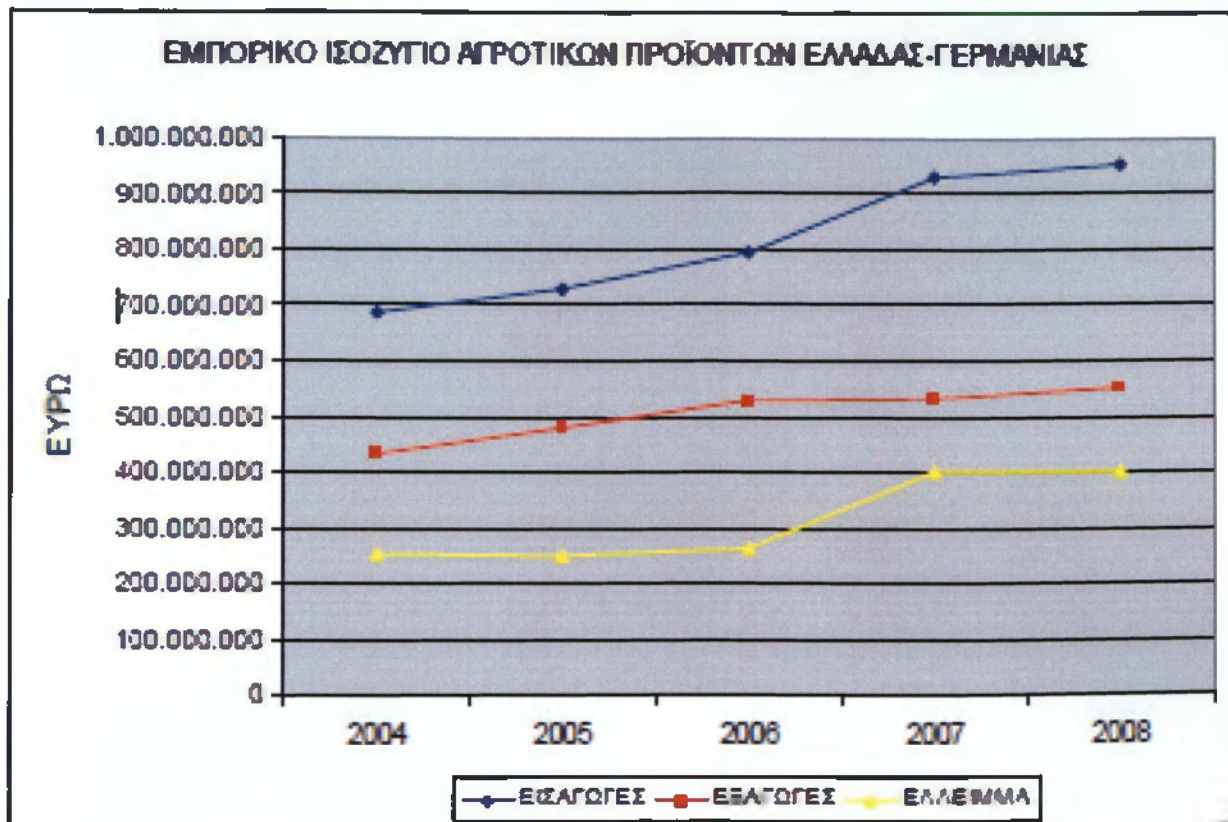
7. Στα Ποτά βασικά προϊόντα εισαγωγής είναι οι χύμα μπύρες, τα μη αλκοολούχα ποτά και τα μεταλλικά νερά. Οι εισαγωγές από το 2007 και έπειτα έπονται πτωτική πορεία.
8. Στον Καπνό και τα προϊόντα του, οι εισαγωγές αυξήθηκαν σε ποσοστό της τάξης του 12,7% το 2005 και περαιτέρω σε ποσοστό της τάξης του 9% το 2006. Το 2007 πραγματοποιούνται λιγότερες εισαγωγές σε ποσοστό της τάξης του 4% ενώ το 2008 μειώνονται περαιτέρω σε ποσοστό της τάξης του 6,4%. Εισάγονται τσιγάρα, καπνά ακατέργαστα και πούρα.
9. Τέλος υπάρχουν και ορισμένες κατηγορίες προϊόντων στις οποίες είχαμε πολύ σημαντικές αυξήσεις στις εισαγωγές το 2007 σε σχέση με το 2006, όπως : Ζάχαρη και Μέλι (+) 55%, Ζωοτροφές (+) 61%, οι ελαιούχοι σπόροι όπου οι εισαγωγές εξαπλασιάστηκαν, Ξυλεία (+) 74%, Ακατέργαστες ζωικές και φυτικές ύλες (+) 51% και στα Άμυλα σιταριού και καλαμποκιού όπου οι εισαγωγές ήταν πολύ χαμηλές και δεκαπλασιάστηκαν σε αξία το 2007.

Σε ότι έχει να κάνει με στις εξαγωγές, οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων από πλευράς μεγέθους αξίας που εξάγονται είναι Φρούτα και Λαχανικά, Γαλακτοκομικά, Ποτά, Καπνός, Δημητριακά, Έλαια και Λίπη και Ψάρια.

1. Στα Φρούτα και Λαχανικά, που είναι η βασική τμηματοποίηση εξαγωγών προς Γερμανία, υπάρχει ανοδική εξέλιξη αλλά με φθίνοντα ρυθμό αύξησης. Συγκεκριμένα, το 2005 οι εξαγωγές αυξήθηκαν σε ποσοστό της τάξης του 19,6% το 2006 βελτιώθηκαν περαιτέρω σε ποσοστό της τάξης του 9%, το 2007 σημείωσαν άνοδο 5,3% και το 2008 μόλις 1,4%. Τα εξαγώγιμα προϊόντα εδώ είναι κονσέρβες ροδάκινων, επιτραπέζια σταφύλια, σπαράγγια, αγγούρια, ελιές βρώσιμες, πορτοκάλια και διάφορα λαχανικά παρασκευασμένα.
2. Στην τμηματοποίηση των Γαλακτοκομικών προϊόντων οι εξαγωγές μειώθηκαν μόνο το 2005 και έκτοτε αυξάνονται σταθερά. Το 2008 καταγράφηκε άνοδος 19,8%. Το κύριο εξαγώγιμο προϊόν της

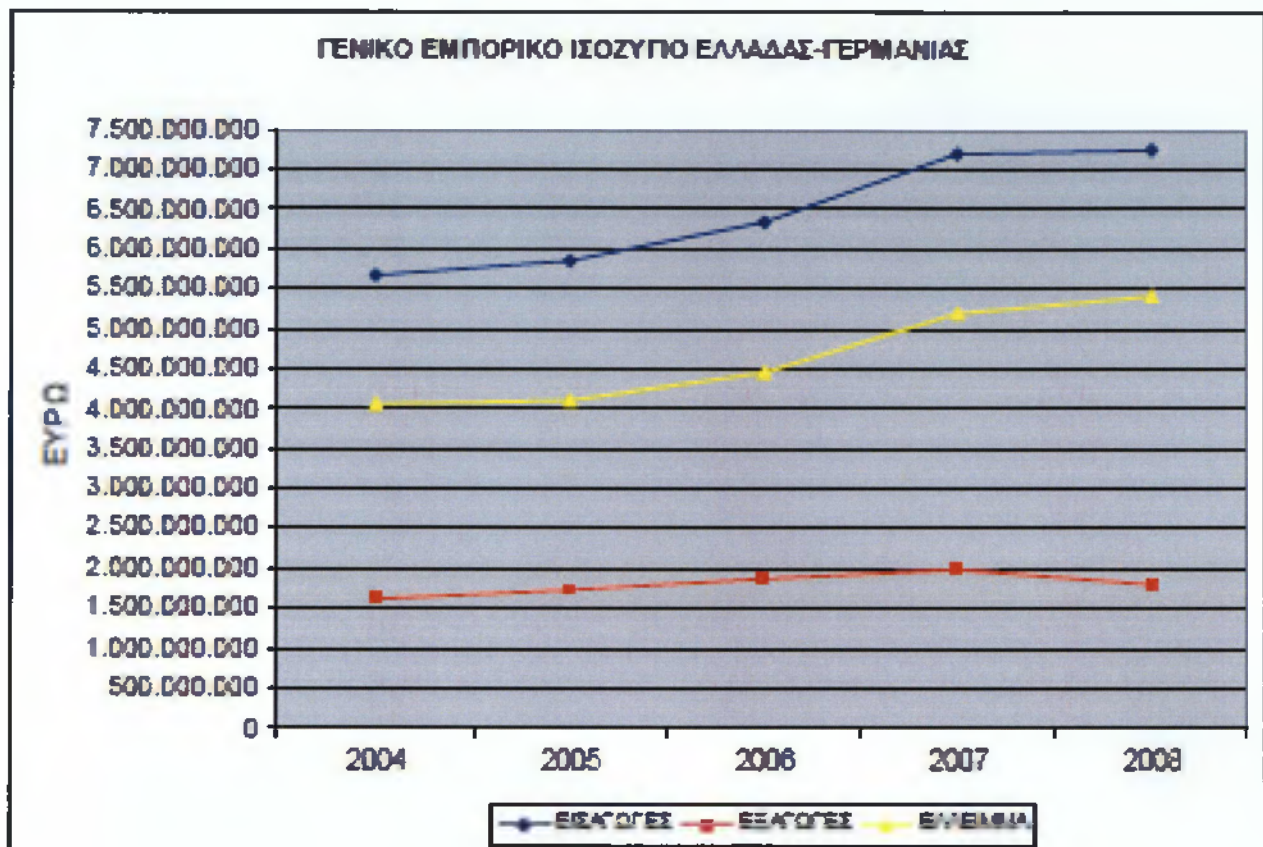
τμηματοποίησης είναι η φέτα.

3. Στα Ποτά η τάση είναι επίσης ανοδική. Εξάγονται ως επί το πλείστον ούζο, κρασιά και αποστάγματα από κρασί.
4. Στην τμηματοποίηση του Καπνού, εξάγουμε καπνά sun cured ανατολικού τύπου, τσιγάρα και (παλαιότερα) καπνά flue cured τύπου Virginia. Οι εξαγωγές το 2007 και το 2008 εμφάνισαν σημαντική κάμψη της τάξεως του 18% και 30,6% αντίστοιχα.
5. Στα Δημητριακά & τα παρασκευάσματα τους, υπάρχει μικρή αλλά συνεχής κάμψη των εξαγωγών κατά τα έτη 2004-2006, ενώ το 2007-2008 σημειώνουν αξιόλογη άνοδο 20,4% και 12,5% αντίστοιχα. Εξάγονται μείγματα και ζυμάρια για παρασκευή προϊόντων αρτοποιίας, ζαχαροπλαστικής ή μπισκοτοποιίας, φρυγανιές και αποφλοιωμένο ρύζι.
6. Στην τμηματοποίηση Έλαια & Λίπη οι εξαγωγές το 2006 υπερτριπλασιάστηκαν σε σχέση με τα επίπεδα του 2005 αλλά το 2007 εμφάνισαν σοβαρή κάμψη σε ποσοστό της τάξης του 48,2%. Το 2008 επανακάμπτον μερικώς με άνοδο 18%. Βασικό προϊόν εξαγωγής είναι τα πυρηνέλαια και το παρθένο ελαιόλαδο.
7. Στα Ψάρια & τα παρασκευάσματα τους, υπάρχει σταθερή ανάπτυξη των εξαγωγών την περίοδο 2004-2006. Το 2007 σημειώθηκε μείωση στις εξαγωγές της τάξεως του 8,4%, ενώ αντίθετα το 2008 κάλυψαν μέρος της απώλειας τους με άνοδο 5%. Κύρια εξαγωγίμα προϊόντα είναι οι τσιπούρες, τα λαβράκια και οι πέστροφες.

Γράφημα 3-1 Εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων Ελλάδας-Γερμανίας.

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας

Γράφημα 3-2 Γενικό εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας-Γερμανίας

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας

Πίνακας 3-1 Προσωρινά στοιχεία ΕΣΥΕ 2004 σε ΕΥΡΩ

Κλάση ΤΤΔΕ	Προϊόντα	Εισαγωγή	Συνόλου αγροτικών εισαγωγών %	Εξαγωγές	% Συνόλου αγροτικών εξαγωγών	Ισοζύγιο
00	Ζωντανά ζώα (εκτός ψαριών)	2.749.477	0,40%	26.631	0,01%	-2.722.846
01	Κρέατα & Παρασκευάσματα κρέατος	91.803.385	13,43%	1.913.530	0,44%	-89.889.855
02	Γαλακτοκομικά προϊόντα & αυγά πουλιών	191.931.026	28,07%	60.378.323	13,97%	-131.552.703
03	Ψάρια & Παρασκευάσματα ψαριών	13.977.810	2,04%	12.178.423	2,82%	-1.799.387
04	Δημητριακά & Παρασκευάσματα δημητριακών	52.011.053	7,61%	33.160.208	7,67%	-18.850.845
05	Φρούτα & Λαχανικά	78.599.252	11,50%	220.863.212	51,09%	142.263.960
06	Ζάχαρες & Παρασκευάσματα, Μέλι	11.570.017	1,69%	2.339.621	0,54%	-9.230.396
07	Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κλπ	43.784.290	6,40%	816.267	0,19%	-42.968.023
08	Ζωοτροφές	21.114.662	3,09%	75.149	0,02%	-21.039.513
09	Προϊόντα διατροφής & Παρασκευάσματα	42.679.370	6,24%	4.831.799	1,12%	-37.847.571
11	Ποτά	52.226.621	7,64%	47.206.532	10,92%	-5.020.089
12	Καπνός & Προϊόντα καπνού	66.799.090	9,77%	26.207.861	6,06%	-40.591.229
21	Δορές, Δέρματα & Γουνοδέρματα	1.781.677	0,26%	888.862	0,21%	-892.815

	ακατέργαστα					
22	Ελαιούχοι σπόροι & Καρποί	208.347	0,03%	962.944	0,22%	754.597
231	Καουτσούκ φυσικό	71.604	0,01%	0	0,00%	-71.604
24	Ξυλεία & Φελλός	3.679.046	0,54%	19.090	0,00%	-3.659.956
261-265 & 268	Φυσικές υφαντικές ίνες	771.247	0,11%	9.916.344	2,29%	9.145.097
29	Ακατέργαστες ζωικές & φυτικές ύλες	3.194.477	0,47%	1.148.811	0,27%	-2.045.666
4	Έλαια & λίπη	4.702.178	0,69%	9.326.575	2,16%	4.624.397
592-11/12	Άμυλα σιταριού και καλαμποκιού	25.297	0,00%	98	0,00%	-25.199
	Σύνολο αγροτικών προϊόντων	683.679.926	12,04%	432.260.280	26,75%	-251.419.646
(0-9)	Σύνολο προϊόντων	5.676.398.461	100%	1.615.894.067	100%	4.060.504.394

Πίνακας 3-2 Προσωρινά στοιχεία ΕΣΥΕ 2005 σε ΕΥΡΩ

Κλάση ΓΤΔΕ	Προϊόντα	Εισαγωγή	Συνόλου αγροτικών εισαγωγών %	Εξαγωγές	% Συνόλου αγροτικών εξαγωγών	Ισοζύγιο
ΛΑΣΗ ΓΤΔΕ	ΠΡΟΪΟΝΤΑ	ΕΙΣΑΓΩΓΕ Σ	% ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	ΕΞΑΓΩΓΕ Σ	% ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
00	Ζωντανά ζώα (εκτός ψαριών)	3.358.010	0,46%	0	0,00%	-3.358.010
01	Κρέατα & Παρασκευάσματα κρέατος	103.836.641	14,29%	3.047.576	0,64%	-100.789.065
02	Γαλακτοκομικά προϊόντα & αυγά πουλιών	203.560.406	28,02%	46.206.125	9,67%	-157.354.281
03	Ψάρια & Παρασκευάσματα ψαριών	15.549.508	2,14%	15.402.972	3,22%	-146.536
04	Δημητριακά & Παρασκευάσματα δημητριακών	56.616.518	7,79%	30.268.454	6,34%	-26.348.064
05	Φρούτα & Λαχανικά	75.095.013	10,34%	264.177.067	55,31%	189.082.054
06	Ζάχαρες & Παρασκευάσματα, Μέλι	12.586.784	1,73%	3.338.929	0,70%	-9.247.855
07	Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κλπ	45.182.649	6,22%	1.123.052	0,24%	-44.059.597
08	Ζωοτροφές	21.218.524	2,92%	76.306	0,02%	-21.142.218
09	Προϊόντα διατροφής & Παρασκευάσματα	43.457.907	5,98%	9.232.921	1,93%	-34.224.986
11	Ποτά	55.861.826	7,69%	49.022.623	10,26%	-6.839.203
12	Καπνός & Προϊόντα καπνού	75.261.509	10,36%	35.480.254	7,43%	-39.781.255
21	Δορές,	1.573.228	0,22%	186.264	0,04%	-1.386.964

	Δέρματα & Γουνοδέρματα ακατέργαστα					
22	Ελαιούχοι σπόροι & Καρποί	286.309	0,04%	1.944.199	0,41%	1.657.890
231	Καουτσούκ φυσικό	4.888	0,00%	0	0,00%	-4.888
24	Ξυλεία & Φελλός	3.461.153	0,48%	25.954	0,01%	-3.435.199
61-265 & 268	Φυσικές υφαντικές ίνες	661.701	0,09%	8.308.763	1,74%	7.647.062
29	Ακατέργαστες ζωικές & φυτικές ύλες	3.723.077	0,51%	1.538.192	0,32%	-2.184.885
4	Έλαια & λίπη	5.102.844	0,70%	8.255.721	1,73%	3.152.877
592-11/12	Άμυλα σιταριού και καλαμποκιού	43.407	0,01%	894	0,00%	-42.513
	Σύνολο αγροτικών προϊόντων	726.441.902	12,39%	477.636.266	27,31%	-248.805.636
(0-9)	Σύνολο προϊόντων	5.862.189.573	100%	1.749.074.915	100%	4.113.114.658

Πίνακας 3-3 Προσωρινά στοιχεία ΕΣΥΕ 2006 σε ΕΥΡΩ

Κλάση ΤΤΔΕ	Προϊόντα	Εισαγωγή	Συνόλου αγροτικών εισαγωγών %	Εξαγωγές	% Συνόλου αγροτικών εξαγωγών	Ισοζύγιο
00	Ζωντανά ζώα (εκτός ψαριών)	2.933.182	0,37%	0	0,00%	-2.933.182
01	Κρέατα & Παρασκευάσματα κρέατος	129.387.320	16,32%	1.884.286	0,36%	-127.503.034
02	Γαλακτοκομικά προϊόντα & αυγά πουλιών	222.219.193	28,03%	54.373.298	10,27%	-167.845.895
03	Ψάρια & Παρασκευάσματα	18.196.884	2,30%	19.567.381	3,70%	1.370.497

	ματα ψαριών					
04	Δημητριακά & Παρασκευάσματα δημητριακών	65.815.648	8,30%	28.440.433	5,37%	-37.375.215
05	Φρούτα & Λαχανικά	76.075.536	9,60%	287.693.696	54,36%	211.618.160
06	Ζάχαρες & Παρασκευάσματα, Μέλι	13.265.050	1,67%	3.337.654	0,63%	-9.927.396
07	Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κλπ	45.832.771	5,78%	884.461	0,17%	-44.948.310
08	Ζωοτροφές	22.140.414	2,79%	118.621	0,02%	-22.021.793
09	Προϊόντα διατροφής & Παρασκευάσματα	45.038.863	5,68%	11.257.214	2,13%	-33.781.649
11	Ποτά	51.710.148	6,52%	45.904.418	8,67%	-5.805.730
12	Καπνός & Προϊόντα καπνού	82.031.601	10,35%	34.934.244	6,60%	-47.097.357
21	Δορές, Δέρματα & Γουνοδέματα ακατέργαστα	1.173.158	0,15%	327.276	0,06%	-845.882
22	Ελαιούχοι σπόροι & Καρποί	388.326	0,05%	1.576.776	0,30%	1.188.450
231	Καουτσούκ φυσικό	1.716	0,00%	0	0,00%	-1.716
24	Ξυλεία & Φελλός	4.963.076	0,63%	7.955	0,00%	-4.955.121
261-265 & 268	Φυσικές υφαντικές ίνες	197.857	0,02%	10.308.926	1,95%	10.111.069
29	Ακατέργαστες ζωικές & φυτικές ύλες	4.313.486	0,54%	921.087	0,17%	-3.392.399
4	Έλαια & λίπη	7.008.501	0,88%	27.693.811	5,23%	20.685.310
592-11/12	Άμυλα σιταριού και καλαμποκιού	25.880	0,00%	641	0,00%	-25.239

	Σύνολο αγροτικών προϊόντων	792.718.610	12,50%	529.232.178	28,17%	-263.486.432
(0-9)	Σύνολο προϊόντων	6.339.451.825	100%	1.878.461.127	100%	4.460.990.698

Πίνακας 3-4 Προσωρινά στοιχεία ΕΣΥΕ 2007 σε ΕΥΡΩ

Κλάση ΤΤΔΕ	Προϊόντα	Εισαγωγή	Συνόλου αγροτικών εισαγωγών %	Εξαγωγές	% Συνόλου αγροτικών εξαγωγών	Ισοζύγιο
	Ζωντανά ζώα (εκτός ψαριών)	2.184.612	0,24%	2.800	0,00%	-2.181.812
	Κρέατα & Παρασκευάσματα κρέατος	135.713.827	14,60%	2.391.279	0,45%	-133.322.54
	Γαλακτοκομικά προϊόντα & αυγά πουλιών	282.116.791	30,36%	57.474.049	10,83%	-224.642.74
	Ψάρια & Παρασκευάσματα ψαριών	21.098.839	2,27%	17.916.235	3,38%	-3.182.604
	Δημητριακά & Παρασκευάσματα δημητριακών	92.663.221	9,97%	34.240.449	6,45%	-58.422.772

	Φρούτα & Λαχανικά	88.104.935	9,48%	302.975.601	57,08%	214.870.60
	Ζάχαρες & Παρασκευάσματα, Μέλι	20.615.552	2,22%	3.133.275	0,59%	-17.482.27
	Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κλπ	48.071.492	5,17%	961.125	0,18%	-47.110.36
	Ζωοτροφές	35.639.583	3,83%	13.733	0,00%	-35.625.85
	Προϊόντα διατροφής & Παρασκευάσματα	43.392.017	4,67%	13.986.073	2,64%	-29.405.94
	Ποτά	48.337.373	5,20%	47.445.710	8,94%	-891.663
	Καπνός & Προϊόντα καπνού	82.624.258	8,89%	28.525.030	5,37%	-54.099.228
	Δορές, Δέρματα & Γουνοδέρματα ακατέργαστα	1.585.892	0,17%	82.198	0,02%	-1.503.694
	Ελαιούχοι σπόροι & Καρποί	2.311.067	0,25%	2.253.489	0,42%	-57.578

	Καουτσούκ φυσικό	9.760	0,00%	0	0,00%	-9.760
	Ξυλεία & Φελλός	8.645.577	0,93%	39.657	0,01%	-8.605.920
-265 68	Φυσικές υφαντικές ίνες	110.792	0,01%	4.053.103	0,76%	3.942.311
	Ακατέργαστες ζωικές & φυτικές ύλες	6.524.050	0,70%	917.275	0,17%	-5.606.775
	Έλαια & λίπη	9.373.980	1,01%	14.341.433	2,70%	4.967.453
2- 12	Άμυλα σιταριού και καλαμποκιού	254.636	0,03%	111	0,00%	-254.525
	Σύνολο αγροτικών προϊόντων	929.378.254	12,89%	530.752.625	26,58%	-398.625.620
9)	Σύνολο προϊόντων	7.208.231.021	100%	1.996.854.957	100%	5.211.376.040

Πηγή: ΠΑΣΕΓΕΣ.(2013) Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αγροτική Οικονομία της Ελλάδος, ΠΑΣΕΓΕΣ

Πίνακας 3-5 Προσωρινά στοιχεία ΕΣΥΕ 2008 σε ΕΥΡΩ

ΚΛΑΣΗ ΤΤΔΕ	ΠΡΟΪΟΝΤ Α	ΕΙΣΑΓΩΓΕ Σ	% ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩ Ν ΕΙΣΑΓΩΓΩ Ν	ΕΞΑΓΩΓΕ Σ	% ΣΥΝΟΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΩ Ν ΕΞΑΓΩΓΩ Ν	ΙΣΟΖΥΓΙΟ
00	Ζωντανά ζώα (εκτός ψαριών)	2.690.081	0,28%	1.000	0,00%	-2.689.081
01	Κρέατα & Παρασκευάσ ματα κρέατος	152.243.658	16,00%	2.539.072	0,46%	-149.704.58
02	Γαλακτοκομι κά προϊόντα & αυγά πουλιών	290.239.891	30,50%	68.875.523	12,52%	-221.364.36
03	Ψάρια & Παρασκευάσ ματα ψαριών	21.140.861	2,22%	18.756.802	3,41%	-2.384.059
04	Δημητριακά & Παρασκευάσ ματα δημητριακών	85.381.727	8,97%	38.517.893	7,00%	-46.863.83
05	Φρούτα & Λαχανικά	96.039.588	10,09%	307.320.778	55,88%	211.281.19
06	Ζάχαρες & Παρασκευάσ ματα, Μέλι	24.103.289	2,53%	4.463.955	0,81%	-19.639.33

07	Καφές, κακάο, τσάι, μπαχαρικά κλπ	48.334.870	5,08%	927.537	0,17%	-47.407.33
08	Ζωοτροφές	32.462.395	3,41%	15.380	0,00%	-32.447.01
09	Προϊόντα διατροφής & Παρασκευάσ ματα	46.846.841	4,92%	8.647.493	1,57%	-38.199.34
11	Ποτά	47.041.296	4,94%	50.415.156	9,17%	3.373.860
12	Καπνός & Προϊόντα καπνού	77.329.073	8,13%	19.700.584	3,58%	-57.628.48
21	Δορές, Δέρματα, ακατέργαστα	716.120	0,08%	2.252	0,00%	-713.868
22	Ελαιούχοι σπόροι & Καρποί	878.971	0,09%	5.012.922	0,91%	4.133.951
231	Καουτσούκ φυσικό	489.465	0,05%	3.709	0,00%	-485.756
24	Ξυλεία & Φελλός	7.978.375	0,84%	6.018	0,00%	-7.972.357
261-265 &268	Φυσικές υφαντικές ίνες	72.365	0,01%	7.299.966	1,33%	7.227.601
29	Ακατέργαστε ς ζωικές & φυτικές ύλες	7.575.438	0,80%	543.668	0,10%	-7.031.770
4	Έλαια & λίπη	9.857.214	1,04%	16.958.880	3,08%	7.101.666
592-	Αμυλα	227.020	0,02%	679	0,00%	-226.341

11/12	σιταριού και καλαμποκιού					
	Σύνολο αγροτικών προϊόντων	951.648.538	13,15%	550.009.267	30,20%	-401.639.27
(0-9)	Σύνολο προϊόντων	7.238.152.33 3	100%	1.821.302.84 5	100%	- 5.416.849.4 8

Πηγή: ΠΑΣΕΓΕΣ.(2013) Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αγροτική Οικονομία της Ελλάδος, ΠΑΣΕΓΕΣ

3.2 Εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων στην Ελλάδα

Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγόμενων γεωργικών προϊόντων κατά το 2011 (3,986 δις ευρώ) αφορά σε τελικά προϊόντα (67%) που κυρίως προορίζονται προς τις χώρες της ΕΕ-27 (66% περίπου). Οι εισαγωγές (5,967 δις ευρώ) κατά ποσοστό 80% προέρχονται από χώρες της ΕΕ-27 και κυρίως αφορούν σε τελικά προϊόντα¹⁹.

Στα προϊόντα αυτά εξάλλου οφείλεται το μεγαλύτερο μέρος του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο γεωργικών προϊόντων (-1,987 δις ευρώ). Πρόσφατες εκτιμήσεις προσδιορίζουν το επίπεδο των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων, περιλαμβανομένων των τροφίμων, των ποτών και του καπνού, κατά το 2012 στο ύψος των 4,549 δις ευρώ, αυξημένων κατά 10,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος (4,118 δις ευρώ), ενώ κάμψη παρουσιάζουν οι εισαγωγές κατά 4,5% (σε αξία) και συγκεκριμένα από 5,922 δις € κατά το 2011 ανήλθαν σε 5,642 δις € κατά το 2012. Οι εξελίξεις αυτές αναμένεται να περιορίσουν το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου γεωργικών προϊόντων κατά το 2012 στο ύψος του 1,093 δις ευρώ, τάση η οποία προβλέπεται να επιβεβαιωθεί και το 2013, μια και στο πρώτο τρίμηνο του τρέχοντος έτους συνεχίζεται η πορεία ανόδου των εξαγωγών (αύξηση κατά 15,3%) με

¹⁹ ΠΑΣΕΓΕΣ.(2013) Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αγροτική Οικονομία της Ελλάδος, ΠΑΣΕΓΕΣ

μείωση παράλληλα των εισαγωγών (-4,4%)²⁰.

Η συνεισφορά εξάλλου των γεωργικών προϊόντων στις εξαγωγές κρίνεται και από την υψηλή θέση που καταλαμβάνουν, κατά το 2012, στην κατάταξη μεταξύ όλων των εξαγόμενων αγαθών (πλην των πετρελαιοειδών), όπως τα αλιεύματα (3η θέση, με αξία εξαγωγών ύψους 450 εκατ. €), το βαμβάκι (4η θέση, με αξία 426 εκατ. €), τα κηπευτικά (6η θέση, αξίας 300 εκατ. €), το παρθένο ελαιόλαδο (7η θέση, αξίας 290 εκατ. €), ορισμένα φρούτα (βερίκοκα, κεράσια και ροδάκινα, στην 8η θέση, με αξία 289 εκατ. €), τα τυροκομικά προϊόντα (9η θέση, αξίας 266 εκατ. €) κ.ά.

²⁰ ΠΑΣΕΓΕΣ.(2013) *Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αγροτική Οικονομία της Ελλάδος*, ΠΑΣΕΓΕΣ

Κεφάλαιο 4^ο Ισοζύγιο πληρωμών Ελλάδας-Γερμανίας

4.1 Ανάλυση Ισοζυγίου

Το ισοζύγιο εξωτερικών πληρωμών ή απλούστερα ισοζύγιο πληρωμών αφορά τον ειδικό λογαριασμό στον οποίο καταγράφονται το ύψος και η εξελικτική πορεία όλων των οικονομικών συναλλαγών που διατηρεί μια χώρα με άλλες χώρες του κόσμου. Σε αυτό το ισοζύγιο καταγράφεται η εισροή και εκροή κεφαλαίων (εισπράξεων και πληρωμών σε συνάλλαγμα) από και προς την εν λόγω χώρα κατά τη διάρκεια μιας ορισμένης χρονικής περιόδου (συνήθως ενός έτους).

Για αυτό το λόγο χρησιμοποιείται και ως δείκτης της ζήτησης και προσφοράς του νομίσματος της εν λόγω χώρας. Το ισοζύγιο πληρωμών έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία μιας χώρας καθώς κάθε μια συναλλαγή που αυτό περιλαμβάνει επηρεάζει τη διαμόρφωση μεγεθών όπως του εθνικού εισοδήματος και της εθνικής δαπάνης ενώ παράλληλα απεικονίζει τη διεθνή οικονομική θέση της συγκεκριμένης χώρας. Στο ισοζύγιο πληρωμών περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες:²¹

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

1. Εμπορικό Ισοζύγιο (εξαγωγές καυσίμων, πλοίων, εισπράξεις από πώληση λοιπών εμπορευμάτων/παγίων - εισαγωγές καυσίμων, πλοίων, εισπράξεις από πώληση λοιπών εμπορευμάτων/παγίων)
2. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Εισπράξεις από ταξιδιωτικό, μεταφορές και λοιπές υπηρεσίες - Πληρωμές από ταξιδιωτικό, μεταφορές και λοιπές υπηρεσίες)
3. Ισοζύγιο Εισοδημάτων (Εισπράξεις από αμοιβές, μισθοί, τόκους, μερίσματα, κέρδη - Πληρωμές αμοιβών, μισθών, τόκους μερίσματα, κέρδη)
4. Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (Εισπράξεις Γενικής Κυβέρνησης (π.χ. μεταβιβάσεις Ε.Ε.) και Λοιπών Τομέων (π.χ. μεταναστευτικά εμβάσματα) - Πληρωμές Γενικής Κυβέρνησης]

²¹ Πρεσβεία της Ελλάδος, Γραφείο Οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων,(2012) " Εξέλιξη διμερών εμπορικών σχέσεων Ελλάδας-Γερμανίας το 2011 (Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2011). Ελαφρά πτώση των ελληνικών εξαγωγών στη Γερμανία κατά -2,8% το 2011. Επενδυτικές ροές." Βερολίνο

5. Ισοζύγιο Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων. Περιλαμβάνει κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (εισπράξεις - πληρωμές) Γενικής Κυβέρνησης και Λοιπών Τομέων.
6. Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών
7. Άμεσες Επενδύσεις (Κατοίκων στο εξωτερικό (π.χ. ίδρυση επιχείρησης από Έλληνα υπήκοο στην Αίγυπτο)- Μη κατοίκων στην Ελλάδα (π.χ. ίδρυση νέας επιχείρησης από αλλοδαπό υπήκοο)
8. Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις π.χ. αγορά ομολόγων Ε.Δ. από αλλοδαπό υπήκοο = υποχρέωση)
9. Λοιπές Επενδύσεις (Απαιτήσεις - Υποχρεώσεις, όπου εντάσσονται και τα δάνεια της Γενικής Κυβέρνησης)
10. Μεταβολή Συναλλαγματικών Διαθεσίμων (Μείωση - Αύξηση)
11. Τακτοποιείτε Στοιχεία (των προηγούμενων κατηγοριών - το άθροισμά τους πρέπει να είναι 0)

4.2 Ανάλυση Διάρθρωσης Ισοζυγίου

Οι ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία το 2011

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ για το διάστημα Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2011 οι εξαγωγές από Ελλάδα προς Γερμανία μειώθηκαν σε ποσοστό της τάξης του -2,8 % αναφορικά με το προηγούμενο έτος.

Σε ποσοστό της τάξης 1,76 δις Ευρώ ή 6,16% έφτασαν οι ελληνικές εξαγωγές επιχειρήσεων σε σχέση με 1,79 δις Ευρώ το προηγούμενο έτος. Η Γερμανία μπήκε στη δεύτερη θέση και στη πρώτη μπήκε η Ιταλία, μιας και οι εξαγωγές της άγγιξαν τα 2,12 δις. Ευρώ σε σχέση με 3,91% το προηγούμενο έτος. Στην Τρίτη θέση η Τουρκία με 1,75 δις. Ευρώ και η Κύπρος στη τέταρτη θέση με 1,36 δις. Ευρώ.

Επομένως το 2011 κάμφθηκαν μερικώς οι ελληνικές εξαγωγές στη γερμανική αγορά, ενώ αυξήθηκαν το 2010. οι ελληνικές εξαγωγές προς την Γερμανία σημείωσαν άνοδο σε ποσοστό κατά +4,53% το 2010 φτάνοντας τα 1,79 δις. Ευρώ έναντι 1,69 δις. Ευρώ το 2009.

Οι γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα το 2010

Οι γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα το 2010 άγγιξαν τα 4,59 δις. Ευρώ, αναφορικά με 5,05 δις. Ευρώ που υπήρχαν το προηγούμενο έτος.

Η Γερμανία παρά τη χαμηλή διατηρήθηκε πρώτη ως εξαγωγέας/προμηθευτής αγαθών στην Ελλάδα. Δεύτερη θέση η Ρωσία με 4,05 δις. Ευρώ ενώ Τρίτη θέση η Ιταλία με 4,00 δις. Ευρώ.

Το 2010 οι γερμανικές εξαγωγές προς τη χώρα μας είχαν επίσης πτωτική πορεία γιατί μειώθηκαν αναφορικά με το προηγούμενο έτος 15,75% και άγγιξαν τα 5,05 δις. Ευρώ σε σχέση με 5,96 δις. Ευρώ το προηγούμενο έτος και 7,24 δις. Ευρώ το 2008, οπότε και άγγιξαν στο πιο υψηλό σημείο.

Πίνακας 4-1: Ελληνογερμανικές εμπορικές συναλλαγές – Διμερές εμπόριο Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2010

Ελληνογερμανικές εμπορικές συναλλαγές – Διμερές εμπόριο Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2010			
Αξία σε δις. Ευρώ	2009	2010	Μεταβολή %
Ελληνικές εξαγωγές στη Γερμανία	1,79	1,76	-2,8%
Γερμανικές εξαγωγές στην Ελλάδα	5,05	4,59	-8,29%
Έλλειμμα διμερούς εμπορίου	3,25	2,83	-13%
Όγκος διμερούς εμπορίου	6,79	6,35	-6,48%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου

Εξαιτίας της μείωσης των γερμανικών εξαγωγών προς την χώρα μας αναφορικά με την ελαφρά πτώση των ελληνικών εξαγωγών προς τη Γερμανία, το έλλειμμα εις βάρος της χώρας μας ως προς τη Γερμανία συρρικνώθηκε περαιτέρω από 4,27 δις. Ευρώ το 2008 σε 3,25 δις. Ευρώ το 2009 και εν τέλει 2,83 δις. Ευρώ το 2010. Ο όγκος διμερούς εμπορίου σημείωσε πτώση από 7,65 δις. Ευρώ το 2008 σε 6,79 δις. Ευρώ το 2009 και τελικά σε 6,35 δις. Ευρώ το 2010.

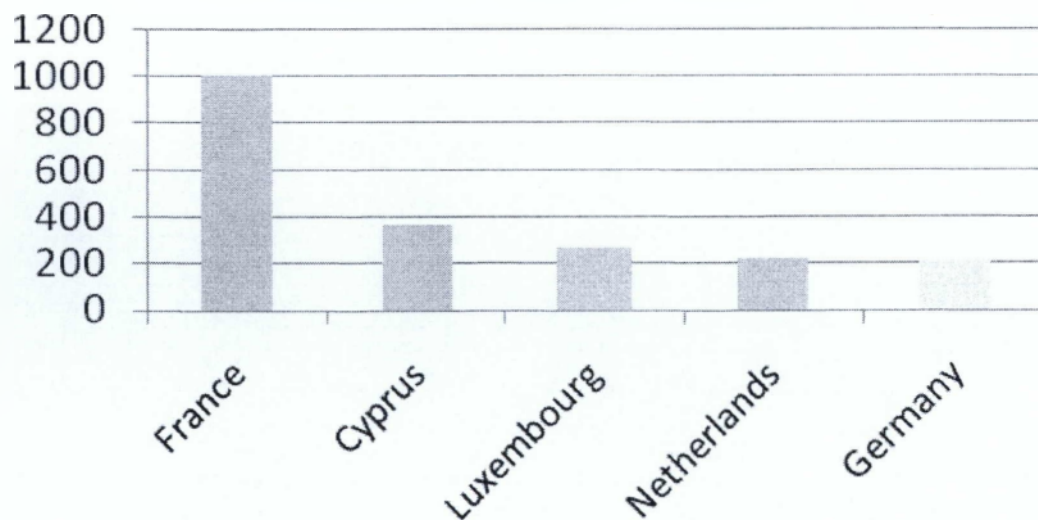
Οι πιο σημαντικές κατηγορίες των ελληνικών εξαγωγίμων προϊόντων στη Γερμανία παρέμειναν κατά βάση οι ίδιες με αυτές του 2010 με κάποιες μικρές διαφοροποιήσεις. Σημαντικότερες κατηγορίες είναι :

- τα φαρμακευτικά προϊόντα,

- τα πλεκτά ενδύματα,
- τα τρόφιμα, (φρούτα και λαχανικά),
- προϊόντα αλουμινίου,
- μηχανές ήχου και εικόνας.
- γαλακτομικά,
- μηχανές και ποτά.

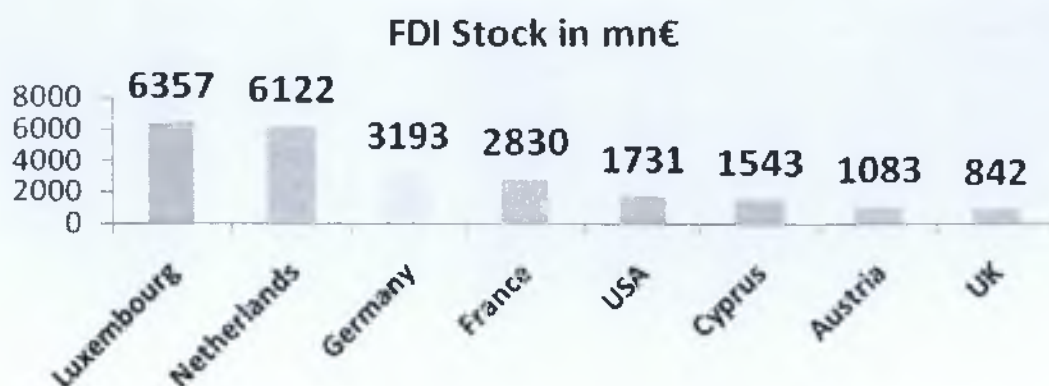
Σύμφωνα με το Ελληνογερμανικό Επιμελητήριο στην Αττική και του German Trade & Invest, στην Ελλάδα υφίστανται περισσότερες από 150 επιχειρήσεις γερμανικών συμφερόντων.

Net FDI in Greece (2010)

Γράφημα 4-1 Η Γερμανία ήταν ο 5ος μεγαλύτερος επενδυτής στην Ελλάδα το 2010

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Invest in Greece

Γράφημα 4-2 Η Γερμανία ήταν ο 3ος μεγαλύτερος επενδυτής στην Ελλάδα το 2009

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Invest in Greece

Γράφημα 4-3 Η Γερμανία ήταν ο 1ος επενδυτής στην Ελλάδα τη χρονική περίοδο 2003-2010

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Invest in Greece

Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του έτους 2009 στη Γερμανία έχουν μετρηθεί 40 άμεσες ελληνικές επενδύσεις, με αξία 344,33 εκ. Ευρώ, ενώ μέσα στο 2009 πραγματοποιήθηκαν επενδύσεις αξίας 32,06 εκ. Ευρώ.

4.3 Προοπτικές εμπορικών συναλλαγών μεταξύ Ελλάδας-Γερμανίας

Σύμφωνα με στοιχεία του 2009 από τον οργανισμό Invest in Greece σχετικά με τις άμεσες ελληνικές επενδύσεις, στη Γερμανία έχουν καταμετρηθεί περί τις 40 άμεσες ελληνικές επενδύσεις. Η αξία των άμεσων ελληνικών επενδύσεων στη Γερμανία άγγιξαν τα 344,33 εκ. Ευρώ, ενώ αργότερα τα 32,06 εκ. Ευρώ. Η Γερμανία διατηρείται σημαντικός εμπορικός και οικονομικός έταίρος της Ελλάδος.

- Παρά την θετική πορεία των ελληνικών εξαγωγών το 2011, οι ελληνικές εξαγωγές σημείωσαν πτώση το 2011 διατηρώντας τα ίδια επίπεδα με το 2010.

- Η Γερμανία είναι στην πρώτη εξαγωγική χώρα στην Ελλάδα.

- Σχετικά με τις ελληνικές επενδύσεις στη Γερμανία είναι περιορισμένες

Κεφάλαιο 5^ο Συμπεράσματα- Επίλογος

Συμπερασματικά η Γερμανία παραμένει μακροπρόθεσμα σημαντικότερος οικονομικός και εμπορικός εταίρος της Ελλάδας . Η χώρα μας θα πρέπει να δώσει πιο πολύ βαρύτητα στη γερμανική αγορά. Συγκεκριμένα με στοιχεία του 2012-2013 η Γερμανία για τις συγκεκριμένες χρονιές, όπως και τα προηγούμενα χρόνια διατήρησε τη πρωτιά ως ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος της Ελλάδος, έχοντας ως βάση τον όγκο των συνολικών συναλλαγών χωρίς να συμπεριλαμβάνονται σε αυτά τα καύσιμα.

Η Ελλάδα από την άλλη πλευρά κατέλαβε για τις ίδιες χρονιές την 23^η θέση στην κατάταξη των πιο σημαντικών εταίρων της Γερμανίας. Παρότι όπως προαναφέρθηκε η Γερμανία παρέμεινε ο πιο σημαντικός εταίρος υπήρξε μια μείωση στις εμπορικές συναλλαγές της τάξεως του 7,5% σε σχέση με τη περίοδο 2010-2011 η οποία ήταν της τάξεως των 6,5 δισεκατομμυρίων ευρώ²².

Οι αποστολές προς τη Γερμανία μειώθηκαν κατά 6%, ενώ οι γερμανικές αποστολές προς την Ελλάδα μειώθηκαν κατά 7,8%. Παρόλα' αυτά όπως προαναφέρθηκε η Γερμανία είναι πρώτη από τους εμπορικούς εταίρους με ποσό 4,4 δισεκατομμύρια ευρώ, ακολουθεί η Ιταλία με 3,5 δισεκατομμύρια ευρώ, τρίτη είναι η Κίνα με 2,3 και ακολουθούν οι Κάτω Χώρες με 2,1 δις, η Γαλλία με 1,9 δις, η Νότια Κορέα με 1,9 δις, το Βέλγιο με 1,2 δις, η Ισπανία, η Βουλγαρία και το Ηνωμένο Βασίλειο με 1,2, 1,1 και 1,1 αντίστοιχα.

Στις εξαγωγές η Γερμανία έχει περάσει στη δεύτερη θέση με 1,7 με πρώτη την Ιταλία με 1,9²³. Με βάση τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι η Γερμανία αποτελεί ρυθμιστικό παράγον λειτουργίας της Ελληνικής Οικονομίας, καθορίζοντας τη πορεία της σήμερα αλλά και στο Μέλλον σε επίπεδο εισαγωγών και εξαγωγών αλλά και σε επίπεδο οικονομική ανάκαμψης. Η κρίση έχει επηρεάσει τη πορεία της χώρας, φαίνεται όμως η Ελλάδα να βγαίνει από αυτήν και σε αυτό θα συμβάλουν ειδικά οι εξαγωγές

²² ΕΛ.ΣΤΑΤ

²³ ΕΛ.ΣΤΑΤ

και χώρες όπως η Γερμανία θα αποτελέσουν πηγή ανάπτυξης για την Ελλάδα σε όλα τα επίπεδα, πρέπει στο μέλλον να δοθεί βαρύτητα στην αύξηση και πάλι των εξαγωγών, ειδικά σε χώρες όπως η Γερμανία και αυτό θα έλθει μέσα από τη σωστή προβολή των ελληνικών προϊόντων, τη συμμετοχή σε εκθέσεις την ανάπτυξη της κατάλληλης στρατηγικής προσέγγισης των Γερμανών επιχειρηματιών. Η Ελλάδα πρέπει να κάνει το κατάλληλο σχεδιασμό για να επιτύχει τους στόχους της και να αναθερμάνει το εμπόριο της εισαγωγικό και εξαγωγικό με βασικούς εταίρους όπως η εξεταζόμενη χώρα της Γερμανίας.

Βιβλιογραφία

- Bryant, C.R., και Γκαργκάνας, Χ.Ν., και Ταβλός Σ.Γ.(2012) *Οικονομικές επιδόσεις και προοπτικές της Ελλάδος*, Τράπεζα της Ελλάδος
- Eurostat. (2010), *Ελληνικές Εξαγωγές*, Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία.
- Eurostat.(2010) *Ελληνικές εξαγωγές*, Ανάκτηση στις 30-5-2014 από <http://www.eurostat.gr>
- Gonzalez, L.J., Holmes, P., and Gasiorok, M.(2012) *Greek trade balance improves but overwhelmingly due to the recession*, University of Essex
- World Economic Forum, WEF, Competitiveness Index
- Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων.(2012) *Εμπορικές συναλλαγές Ελλάδος-Γερμανίας*, Πρεσβεία της Ελλάδος στο Βερολίνο
- ΕΛ.ΣΤΑΤ, Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Βερολίνου
- ΕΣΥΕ.(2010), *Ελληνικές Εξαγωγές*, ΕΣΥΕ
- ΙΕΕΣ-ΣΕΒΕ
- ΠΑΣΕΓΕΣ.(2013) *Πρόσφατες Εξελίξεις στην Αγροτική Οικονομία της Ελλάδος*, ΠΑΣΕΓΕΣ
- Πρεσβεία της Ελλάδος (2009) " Εξέλιξη εμπορικών συναλλαγών Ελλάδος-Γερμανίας
- Πρεσβεία της Ελλάδος, Γραφείο Οικονομικών και εμπορικών υποθέσεων,(2012) " Εξέλιξη διμερών εμπορικών σχέσεων Ελλάδας-Γερμανίας το 2011 (Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2011). Ελαφρά πτώση των ελληνικών εξαγωγών στη Γερμανία κατά -2,8% το 2011. Επενδυτικές ροές." Βερολίνο
- ΣΕΒΕ.(2012) *Ελληνική αγορά-Εισαγωγές-Εξαγωγές*
- ΤτΕ.(2010), *Εξαγωγές στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια*, Τράπεζα της Ελλάδος.